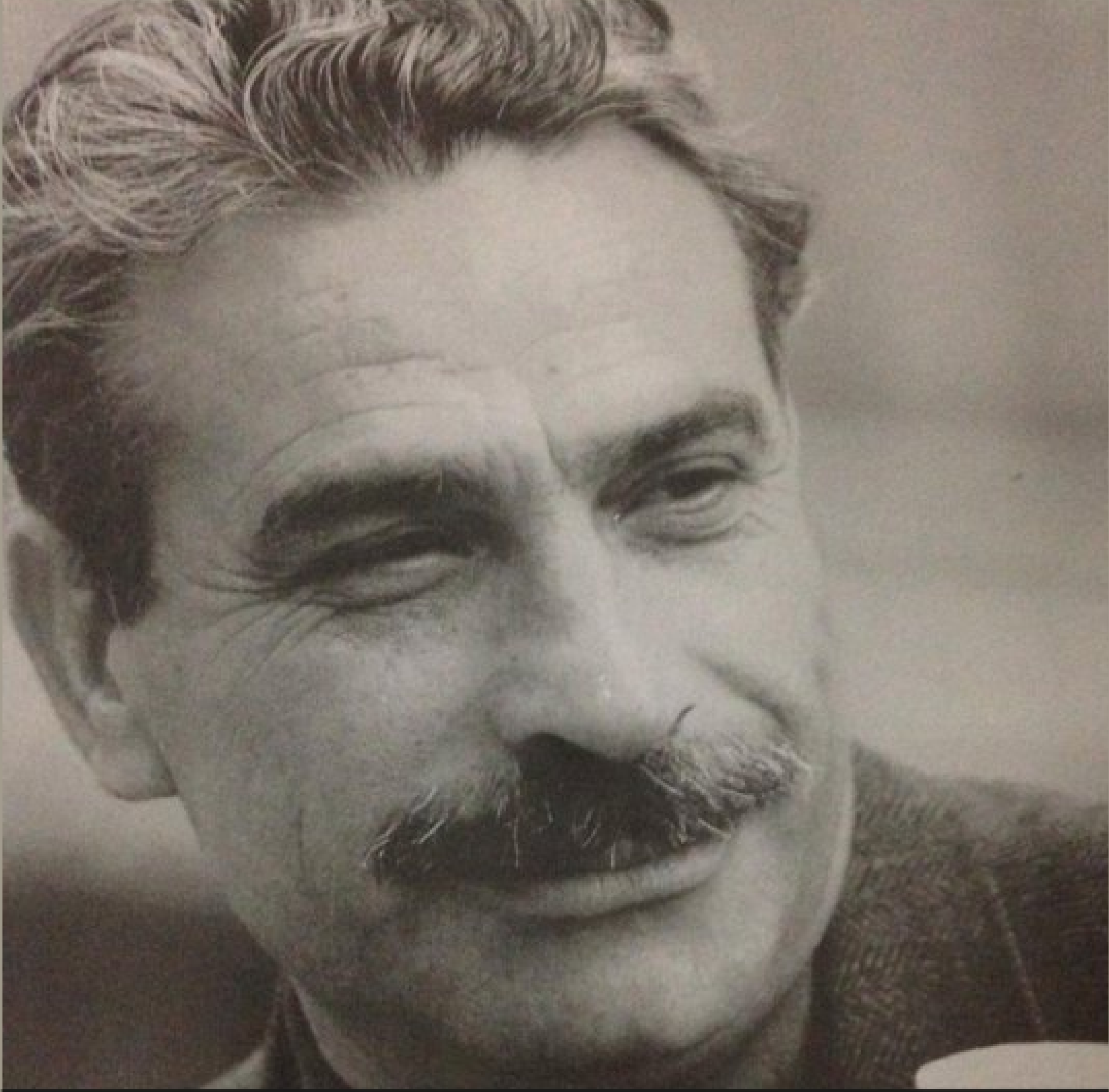

ERBAİN

İSMET ÖZEL

Kırk Yılın Şiirleri

Erbain

İsmet Özel

* Bu e-kitap, İsmet Özel'in "Erbain" kitabındaki şiirleri derlenerek oluşturulmuştur. Sayfa numaraları/sayıları basılı kitap ile farklılık gösterebilir.

İçindekiler

Erbain.....2
KIŞ.....7
YORGUN.....9
BAKIR TENLİ YAPRAKLAR.....10
KAROON.....11
SENİ OLAN YENİLGİ.....12
TÜFENK.....13
KUŞUN ÖLÜMÜ.....14
O BAĞIMSIZ DAĞLARIN.....16
KAÇIŞ.....17
YAĞMURUN KAPILARI KARANLIK.....18
YILDIZLARIN UZAKLIĞINA ÖVGÜ.....19
WATERLOO'DA BİR DİŞİ KEDİ.....20
GECECİL KUŞLARIN ÜRKMEDİĞİ AYDINLIK.....22
ACININ OMUZLANIŞI.....23
GECELEYİN BİR KOŞU.....24
ÖLÜ ASKER İÇİN İLK TÜRKÜ.....25
BAKMAKLAR.....27
GECELEYİN BİR KORKU.....30
DAVUN.....31
BİR AĞRI YAKILDIKÇA SEVİLMELİ.....33
SABAH AYARTMASI.....34
PARTİZAN.....36
ÇAĞDAŞ BİR ÜRPERTİ.....39
BİR DEVRİMCİNİN ARMONİKASI.....42
SEVGİLİME BİR KEFEN.....45

KAN KALESİ..48
EVET, İSYAN..54
YAŞAMAK UMRUMDADIR..56
SEVGİLİM HAYAT..60
İNCE SIZI..62
AYNI ADAM..63
MUŞ'TA BİR GÜZ İÇİN PRELÜDLER..65
YIKILMA SAKIN..69
YAŞATAN..71
KALK DÜĞÜNE GİDELİM*..75
MAZOT..78
KÖTÜ ŞİİRLER..82
SEVGİLİME İFTİRA..84
KANLA KİRLENMİŞ EVRAK..88
KARLI BİR GECE VAKTİ BİR DOSTU UYANDIRMAK. 89
PROPAGANDA..91
TAHRİK..94
ÇÖZÜLMÜŞ BİR SIRRIN ÜZÜNTÜSÜ..97
ESENLİK BİLDİRİSİ..98
AMENTÜ..100
AKLA KARŞI TEZLER..108
AKDENİZ'İN UFKA DOĞRU MORA ÇALAN MAVİSİ...111
"İÇİMDEN ŞU ZALİM ŞÜPHEYİ KALDIR YA SEN GEL YA BENİ ORAYA ALDIR"..115
ÜÇ FİRENK HAVASI..118
ILS SONT EUX..125
JAZZ..131
MATARAMDA TUZLU SU..133
DİŞLERİMİZ ARASINDAKİ CESET..136
CELLÂDIMA GÜLÜMSERKEN ÇEKTİRDİĞİM SON RESMİN ARKASINDAKİ SATIRLAR..138

Yaşamayı bileydim yazar mıydım hiç şiir?
Yaşamayabileydim yazar mıydım hiç şiir?
- Yaşama!
- Ya bileydim?
Yazar
Mıydım
Hiç
Şiir.

1953

KIŞ

"Kış geldi" kar yağdı,
Her yere soğuk saldı.
İki taraf olsak,
Kar topu oynasak.
Yaz gitti, güz gitti,
Yine geldi kış baba.

1962

YORGUN

Ölüler beni serinliğe yakıştıramaz
çünkü hiç kimse çıkmak istemez bu mevsimden dışarı
çünkü bitkinliklerini günden saklar ekinler
ekinler çocukların en rahat uykuları

gece ayakları kokan bir adam gibi gelir
eşiklere oturmuş aya doğru çocuklar
o serin bereket gölgeleri çocuklar
yani çocuk o güzel tüccar
yorgunluklar alıp kargılar dağıtan
geceye karanlıktan önce gelen çocuklar

bu şaşkınlığı çünkü gece yuyamaz
sanki ne kalmıştır çocuklara İsa'dan
ölüler beni ölüme yakıştıramaz
gibi hâlâ saçlarımda tozlu bir akşam.

BAKIR TENLİ YAPRAKLAR

Bak, ölüm güzü kıskanıyor
şimdi ıssızdır onun sevimli kedisi
ve herkes onun el değmedik yerleri olduğunu sanıyor.
uzayor defterine uğrayan kan lekesi

senin kuşların olurdu mevsimi yolculuklara çağıran
içli taşra kızların, gizemli eviçleri
kapıların olurdu korkudan çok denizlere açılan
o denize açılan ellerin nerede şimdi

yine bir güz büyümekte kanında gölgelerin
o üzünç orduları tarlalar çiğnemekte
bak, ölüm güzü kıskanıyor
mevsimi aşka çağıran kuşların nerde senin
güze el değdirmeyen ellerin nerde?

KAROON

Ne gümüş bir çocukluk ölümün mavi cinleri
uykusunda bıraktığı saçlarındaki yangın
o balçıkla beslenen saçlarındaki yangın
ona doğru uzanınca akşamın kanlı eli
sönmüş ateşlerini öptü tapınağımın

ona cinleri sığındıran ay korkusudur
ne gümüş bir çocukluk ölüler gibi sağlam
ölüler gibi soyunmuş artık korkularından
onu ben ne kadar buldum desem yok olur
çünkü girilmez tarlasına ay kokusundan

ya güneş ya da morluk onu ben yağmurladım
takvimlere kinle baktığı zamansızlık içinde
belki de yumuşak tüylerini öptü akşamın
ya da oğlaklar sığınıyor çiçekliğine.

SENİ OLAN YENİLGİ

Senin karanlığına kanat vuran yarasalar
başka bir göğe germişler kendilerini
yürekli savaşçılar olmuşlar
gemilerini yakmışlar ve silahlarını bilerken
kanlarına yansımış gece

senin sularına inen yırtıcılar
ve piçler yani aşk çocukları
yanan gemilerin suya yankısı oluyorlarmış
yaşlı büyücüler söylediler
çingene çocukların gülleri mor olmadı
aşka bunaltıları onlar getirmediler

onlara dayanıyorum yürekli savaşçılara
saçları uzun bir unutkanlıkla örülmüş
kanlarının ardında tehlikeler yürüyen
korkunun gözlerini aradığı omuzlarında
gittiler, yittiler arasında boğuk seslerinin
tozuyan atlarının yelelerine baktılar ve
sen oldun
ve seni gördüm, eğninde bir mavi gözlerin vardı.

TÜFENK

Çocuk e harfine yaslanmış uyuyordu
sonra saçlarımız kapandı, denklerimiz bağlandı sonra
boyuna ateşler söndü dağlarda
bir yıldız boyuna söndü durdu
çocuk insan seslerine yaslanmış uyuyordu

o zaman ben atlıydım işte
saçlarımda geceler morarırdı
yorgun olamazdım çok uzaklardaydı yurdum çünkü
boyuna tüfenkler doldurmuştum sularım girilmezdi çığlıklardan
canavarlar besliyordum ulu bir askerdim sanki

ve artık çirkinim
uykularımda örümcekler üreyor şimdi
gelmiş geçmiş bütün gölgeleri denedim
ellerim hala pençe gibi

düşler, tüfenkler ve ayaklar
gözlerimi engel oluyor güneş.

KUŞUN ÖLÜMÜ

Kuş damdan düşünce
sarışın bir yürüyüşüdür artık ölümün
bir yağmurdur açılan kuraklığa
bir yağmurdur kulübesi nisandan
ve onun ayaklarına dolanan o gökyüzü
kansız yüzleridir diri kuşların
kuş düşünce camdan

kuş düşünce damdan
kızlar saçlarıyla ölümü düşünürler
uzun bacaklı tanrılar koşuşur sokaklarda
kuş öldü herkes mi arıyor
gençlik mi yürüyor herkese ve mi arıyor
onun gözlerini satılan çarşılarda
kuş öldü kanadının altındaki o yara
yağmurun karanlığını getiriyor geceye
yağmurun ırmaklarını getiriyor geceye
kuş öldü
küçücük bir yorgunluktu ölmeden önce

öldü, kim ısıtır artık onun ellerini
suların aynasında üşüyen ellerini
suların saygısıyla üşüyen ellerini.

1963

O BAĞIMSIZ DAĞLARIN

Bendim benim gölgelerimdi
yaklaşan dağlara ayaklarını satan
ve bakır kazanlardan taşarken roma
yorgun bir karanlığa ileten kendini
o acı çığlıkları güzle ağartan

ben ki sesimle coşturup al binitimi
bir koşu yetiştirdim o çılgın yaza
o zaman Roma'ya tutuşurdu tanrılar
çocuklara unutulurdu savaş giysileri
ama kimlerdi durmadan seslenen bana
kimlerdi durmadan sarışın olanlar

kimdi o bilinmez yapının taşları sırtında
gece gibi geçti köprülerinden şehrin
silahı kendi dalgınlığına çarptı birden
büyük bakır kazanlarda inledi mevsim
yel çözdü saçlarımı örgülerinden

ben ki hala alnımda imparatorluklar
bezgin, yorgun yüzlü ve sarışın olanlar.

KAÇIŞ

Serin karanlığıma bir çingene düşerdi
gökyüzüne birikirdi hazineleri kışın
dağların dağlarda birikirdi gölgeleri
ürkütülmüş gölgeler kapımda çoğaldıkça
yüreğime o tedirgin çocuklarda düşerdi
kar yürürdü gözlerime tüyden ayaklarıyla

kar yürürdü çünkü kar
o temiz eldiveni gökyüzünün
tüfengimin ıssızlığını büyütürdü
bir dönülmez kaçışa uzanırdı çocuklar
ve o üzünç bitkisi çocuklarda ölürdü

artık üşümek çince bir çiçektir oralarda
yolcuların taşıyamadığı bir çiçektir
çünkü kardan yorulunca biz sıcak sulara
inip sepet öreriz ve “gecenin
uzun ağzı sulardı saksıları”
ve hâlâ ay dağınık saçlara benzer oralarda
serçelerin ayaklarına bağladığı karanlık
kimseyi çağıramaz kendi adıyla.

YAĞMURUN KAPILARI KARANLIK

Gençkızlıkla yarışan güvercin kanatları denize uygun adımlarla ilerler artık. Deniz aynı denizdir göz açtırmaz taylara, aynı denizdir lekeleri silinmez. Artık senin tüylerin sabahı diri kılar, uykuma kamalar uzatır senin tüylerin. Ve o ayakları dayanıklı serçeler ezgilerimin son mızraklarıdır. Bitmeyen sığınağıdır ellerimin.

İşte, zehirli oklar kullanıyoruz o yanıltan savaşlarda. Yıkıyoruz, yaban çiçeklerinin açtığını görüyoruz kıyıda. O kargaşalık içinde ben yıldızlara bakıyorum. Çevresini soğutuyor suya düşen ay. Yıkıyoruz. Yıkmak, kutsal kini yürekli olmanın. İğrenmeden göklere göklere bakmak. Ellerimiz saklamak ellerimizde.

İşte, gökyüzüne salıverdim o çılgın kanatları, boğulanları daha da itmek için suya, ölüme ölümlüğü yakıştırabilmek için cesetlerle bezedim güzel olan her şeyi. ELİMİN AKLIĞINDA DAĞILIVERDİ KANIN. Elim el olmaktan çıkıverdi. Çocuğun yanaklarıyla boğuşuyordu yağmur, derken yüklendik karanlık kapılarına yağmurun,

seslerle büyüyen, seslerle yıkanan güvercin kanatları denize giderdi.

YILDIZLARIN UZAKLIĞINA ÖVGÜ

Kargaşa. Anılacak günlerim olmadı mı benim? Ayaklarımın korkusuzca çiçeklendiği, silahıma yapışıp sabahın serinliğini beklediğim, kuzey gemileriyle sağır olduğum günler, sepet örmeyi unuttuğum günler olmadı mı? Ey geceyi ve kahverengi bir düzeni taşıyan ellerim! Yüzümün uğultusuyla şaşırtın beni. o karanlık ormanı yangına vurun. Çünkü ben de kaçarken ardımda kalanları yakıyorum. Ama iyi biliyorum yıldızları, ama yıldızların tanrıların da üstünde parladıklarını, anılacak günlerimin gitgide yokolduğunu biliyorum.

Kargaşa. Ve kolayca yıkılan inançlarım benim, benim en sağlam ve dağınık ellerim. Sabahı nasıl tetikte bekliyorum. Şafakla damar damara seviştiğini görmek için bilgeliğin. Ve onarıyorum nasıl hızla kendi gücümü. Nasıl bir soylu boşluğa çılgınca kanayorum. Ey yangınlar artığı! Her yangından arta kalan bir şey, her yangından arta kalan gerçek şey

çoğalt beni.

WATERLOO'DA BİR DİŞİ KEDİ

O silik aynalarda şaşırdığım pis yüzüm
daha çok insanlara benzeyen ve onlara hırçın çalgılar ansıtan
yüzüm.
Uykularım upuzun bir geçmişi yaktıkça
ve o külle yıkandıkça ben durmadan
utançla oğuşturduğum
yüzüm.

Zengin dul dişi bir kedi seviyor ya kucağında
belki bu insanlara güvenimi doğuruyor durmadan
ellerim bağlı da ondan bu belki
yaşlı adamlar artıyor haykırışımdan
kanatlarını bembeyaz çırpıyor kuşlar
bir kadın vuruyor kuşlara kendini
vuruyor vuruyor kanatıyor belki
sonra da güneşin gövdesine yorgunluktan.

O silik, eski, yalnız aynalarda
kısaca insanlarda yani
kuşları eskiten kan
kurusun.
Gürültülü bir intihar başlasın akşamla
dinsin sen soyundukça geceye karışan hüzün
dinsin dinsin benim çağdaş olmayan iğrenç yüzüm.

parçalanışını bir dişi kedi gördü
Waterloo'yu gördü bir asker, bir kahraman
Bizim için ne Waterloo, ne yağmur öncesi hüznü
bir aptalca büyü uğraştırıyor bizi durmadan
çünkü umulmadık bir şey oluyor artık insan
bir şey, bir kahkaha sabahın karşısında
ve yüzüm, o deşilmiş, o iğrenç yara
artık kendine yürüyor kalkıp onlardan.

GECECİL KUŞLARIN ÜRKMEDİĞİ AYDINLIK

Günlerimize
o ilkel sesleri karışır ya
gemileri annelerinden çok seven çocukların
bir adam gelir ya
devinen bir sancıdır artık
gelir eski günlerden
ve uzar sanki uzar
ırzına geçilmiş bir kahramanlık.

Sinsi gülüşlerimizdir şimdi pis bir suda yıkanan
korkulardır katar katar inenler gökyüzünden.
Ay sürekli yükselirse içimizde
çirkin ama güçlü bir tanrıya taptığımızdandır
ondan ki sıkıcıyız bu eski ayaklarla
ondan ki ulu bir tiksintiye hazırlanmışız,
Kemerlerimizdeki en güzel geyik ölüm.

Ama kim? Ben miyim burda bir esrime mi
nedir bu kuşların uçuşunda gördüğüm?
Aptalca beklerim o hiç sökmeyecek şafağı.
Oysa yüreğimden akan o derin suda
kırmızılar öylesine yırtılır ki
siner kan,
huysuz kemanlar dolar şahdamarıma,
yansır kin savaşçıları, gürül gürül ordular
utancın köpürttüğü yanaklarımdan.
Köz komamış ateşinden bize o adam
şimdi gülüşlerimiz yırtıcı, gülüşlerimiz korkunç
ağır, kara bir zırh taşıdığımızdan.

ACININ OMUZLANIŞI

Edip Cansever için

Kadını bir gürültüye sapladılar.
Evler tıkırtıydı, tıkırtıydı, tıkırtı
kahkahamın düşürdüğü çiçekleri bulamadılar
fırtınalı bir geceydi çünkü bulamadılar
bombalar, bö sesleri, savaş alaborası...
Yaşamak bir tıkırtıydı, aldırmadılar.

Çocukların düşlerinde bir Markut
bir kurbağa zıplıyor yaşamamızdan
hergün zıplıyor, hergün eksiliyor, hergün
Markuuuut! Torbanı sarkıt.
Her doğal güzelliğin bir ucunda aptallık
öbür ucunda o kambersiz geçen düğün.

Kadın. Kadını bir dilime katık ettiler
Markuuuut! Torbanı sarkıt.
Siz büyüyün kan kuşları siz büyüyün
güzün gelişi bir öğürtüdür korkmayın
korkmayın ölüm bir başka ağzıdır yarasaların.
Aşınmış eşikler, aşınmış yaygaralar
aslan gibi bir kocası var mıydı bu kadının?
Gömleğimi zorlayan kuş sesleri.

GECELEYİN BİR KOŞU

Külden bir ağzım vardı mermilerden önce
çanların saçlarıma değdiği yerde ulurdu
Mori, bakırcı çarşısı, incitepe
ağzımın üniformasına sokulurdu.

Bir çocuğun ağrıyan gülüşü vardı mermilerden önce
Onu gizlice öperdim.
Onu sürüngen yumurtaları ve mezarlarla
birbirine açılan karanlık mağaralarla öperdim.
Öyle sessiz, öyle gelişmeyen bir yangına
bir insan kıvranışını bırakırmış gibi
bir acı saplanırmış gibi sol böğrüme
ellerime Mori'yi eklerdim.
Ağzım ağızla doluydu mermilerden önce.

Mori vardı
usunu bir seccade gibi kullanan yaşamakta
Mori'nin köpekleri vardı her şeyden önce
her akşam adını yıkardı mahalle çeşmesinde
ayaklarını yıkardı, tertemiz tanrılar çıkarırdı ortaya.
Nasıl ki doğuran ve öldüren
köpekler gezinir herkesin şapkasında
ki herkesin şapkası mermilerden öncedir,
– Elma dersem çıkma.

ÖLÜ ASKER İÇİN İLK TÜRKÜ

Bulutları kovan hırçınım benim, büyücüm
doğrudur gebe kaldığım coşkun bir akarsudan
bir bıçak alnıma çizer o homurtuyu ağırdan
altın haykırışlarla kuşlar uçup gelir üstümüze
gelip geceyi biriktirirler üstümüze
ben ki otobüslerde sarışın sanmışım kendimi uzun zaman
uzun zaman terli bir erkeğin esneyişiyle
bir kaçağın övgüsüne saklanıp
akşam vakitleriyle oğunup uzun zaman
kanaryalarla kesmişim uzayan tırnaklarımı.

Yüzümden bir tilkiyi silenim benim, büyücüm
erkeksi kadınların yasını tutmuyorum, artık sevin
ellerimde madensi gürültüler taşıyorum
babam uçurtmalarımı benden çok severdi bilirsin
şimdi uçurtmalarım büyük, o homurtu (o insan)
eskiden her üzgün bakışımı Pegasus'a harcardım
her kapı gıcırtısından çocuklar dökülürdü, ne çirkin
ne çirkin, gövdemde ince bir zırh yara kabuklarından
derken hüzün! Kadın sesleri çıkaran o duman...

Büyücüm, aşkımı dürtenim benim
bir oyun kuralı değiliz artık, sevin.

1964

BAKMAKLAR

Donyağından yapılmış sabunların
ürkütüp sindirdiği gözlerim vardı – ağır –
ağır yani çoraplı ve sürgün doğmanın
taşınmaz kıldığı.
Ben şenlikçisiydim pıhtı kanın
keten helvacılardan, büeycilerden
rugan çizme giyilen çağlardan geçerdim
barutun ve susamanın güzelliğiyle
tek yatmanın akmayan yüzüyle geçerdim.
Oraya, göğsüme iliklediğim hayvanı ayartmadan
direnmenin mayasını ellemeye.
Gün dönerdi, benzi solardı kahkahamın
kapardım kapımı gevşeyen bir yanımla
ve her gece yatağımda bir engerek bulmanın
süreğen ığrentisiyle dolardım, sesim
öylece – Kusmuk Gibi – kalırdı ağzımda.

Çünkü her yerde bir göğün ufak kaldığı vardı
– akşama özgü göğsümü açardım
ey mutluserin penceresi doğanın –
her yerde köpeksi koklaşmaların sürüp gittiği vardı
uyurken bir kadına doyar gibi kanardı ayaklarım
kanardı ve bir irin seliyle boğulurdum hersabah.
Oysa babam bilirdi yaşadığını aptes alırdı çünkü
anlatacak şeyleri vardı, eğilip kalkmaları
dualar okuması, doğum sancılarıyla bırakıp gitmesi anamı.
Ah, göğe uzatıyorum bir cumartesiyi
hayın bir çalgıyı kuşanıyorum göğün huysuz kuşlarıyla
GÖK! Bir kahkahaya geçirdikçe dişlerimi
bir tabut kalmıştır akşam olmaya
bir tabut beklenen bir aydınlıktır
beklenen bir ses gibi avlularda.
Anam kirliserin penceresinde doğanın
uykusu ayaklanır kanı birikir saçlarına
gözlerine uyuşuk bir hınç siner artık
ölü bir erkeği almıştır yatağına
o soğuk ölüyü, o kurutulmuş anıyı
birdenbire benim ağzıma takılır herşey
giderim akşama özgü göğsümü açmaya.

Ben nereye adımı yazsam
nereyi göstersenı parmaklarımla
orası şapkalar yüklü bir vagondur,
nerede daralmış görsem bir adamı
akşamın güzelim buğusunda eli-ayağı tutulmuş
bir çiçeğe uzanırken utandığını görsem
işte iğrentim yayılıyor derim, işte sırtlanlar soluyor ellerimde
kuşlar çoktan kapamışlar tarlalarını.
O zaman bir üzünç aralığında –herkes gibi– başlar korkum.
Ey irin mutluluğu!
Ey durmayıp ağrıyan kemiği usumun!
Uğunursam beni hazdan delirten hayvanın ortasında
ben koşarken derelerde birikirse çocukluğum,
piçliğim birikirse sesimin o hıncahınç boşluğunda
coşkunun en sağlam atıyla geliyorum
sövgüm büyüyor, ağartıyor günümü.
TAN! Ölü bir kediyle saçlarımı taramanın vaktidir
sarı bir bilincin ötesini ellemek istemenin
bir üzünç aralığmdayız artık TAN!
savulun, çıplaklığım geliyor ardımdan.

GECELEYİN BİR KORKU

Hırlıyım, böylece büyüyor baldırlarım ve boynumun öpülen yeri
iri bir kuş kendini ağartıyor koltukaltlarımda
geceyi hor görüyorum, böylece gecenin bütün itliğini
irkilip terliyerek bir erkek sesi olarak yatağımda
tanrım, Pekos Bil'im gözet beni.

Beni çünkü buram ağrır, bacaklarımı hor görürüm aynalarda
bağrıma bir gül tünemiştir, kanar yanakları bir oğlanın yağmurdan
hüznü hor görürüm çürütür çünkü o kuşu koltukaltlarımda
hırlıyım böylece büyür aşkın bir salgıdan öteye geçemediği
tanrım, Pekos Bil'im üşüt beni.

Üşüt, yırtsın öpüşlerimi paslı tenekeler, soyunup org çalayım
ceketimle örteyim gecenin bütün itliğini
tanrım, Pekos Bil'im uçur beni.

DAVUN

Uç benim boynumun soytarısı
kirle her cemreyi bana doğru olan
unuttum güçbela soluyan perdeleri
dudaklarımı ısırdıkça kabaran akşam
unuttum onu da.
Zaten bir tanım değil midir
tavsayan düşüp kalkmalara
hüznün hacanası diye bildiğim akşam
bir tanım değil midir o kıyısız ellerimiz
fırça çekmeye doğru ölümün bacısına
parmak atmaya doğru şiir okuyaraktan
aşk – bir tanım değil midir –
kusturucu güzellikler ardından.
Her tanım bir ağı parçalıyor gibi çevremizde
azgın atlar boşandıkça sesimin avlusundan
uç benim boynumun soytarısı
dölle ovalı yüreğimi akarsuyunnan

göğsümde serinleyen akçıl kuşların
esirgeyen bağışlayan DİRENMEnin adıyla
indir koynumun yılgısını mor bulutların ordan
indir, indir de
geceleyin dupduru bir iniltiyi
bağrımdaki sağırlıkla değiştirmeye doğru –
Fırlamayın, bıktım tanımlanmaktan.

Leş yiyen akçıl kuşları severim çünkü
akçıl göçmen kuşları çünkü
çünkü özentisiz taşra yanakları
gibi çarşılara ilişkin
firengili göklerin altında olmak gibi
yatırları severim
paskalya tatilini.
Her tanım zorlu kilitlerdir belki de
çaput yıldızları aşka dayalı duran
uç benim boynumun soytarısı
böğrümde avrupalı atları koşuşturan
aşkım, tanımım, yanaşmam.

BİR AĞRI YAKILDIKÇA SEVİLMELİ

Gecenin dürüstlüğünden herkes kuşkulanır
korkulur o kuş yüklü iniltilerden
ve mor ağzını gecenin kumuna batıran ben
çağdaş serüvenler adına
bütün fotoğraflarını yakan
yakan ve bekleyen.

Çarpar yüzü bir çocuğun mezarlara
yine de ağartamaz tanımını gecenin.
Ezgisiz ama esnaf bakışlarıyla soyunan bir kadın
ayartılmaya uygun o çok baygın yerlerim
ağartamaz
çünkü çocuklar yağız bir öpüşle korunur
ben yakarım çağımın ellerini. Ben bekliyenim.
Gecenin kıyısında benden konuşulur.

Kara bir irin akıyor
öpünce o yıkılmış gülüşünden çocukların.
Kara bir salgıdır çünkü büyük
serüvenler ve çocukların soluk alışları da.
Ürker herkes üşümüş bir anahtar olagelmekten
bir çocuğun şehri çarpar yüzümün varoşlarına.

SABAH AYARTMASI

Bağrı çok savruk da olsa sabah
günün en çıplak vaktidir
günün en çıplak kuşları gezinir orda
ve ilkin loş bir yürek çarpıntısıyla
uyur göğsümün bedenimin çaşıtları
bütün çaşıtları uyutur sabah
kuşların, kuşların uçuşlarını da.

Sabah ki aklını çeler bir kuzgunun
götürür ıssız bir sorumluluğa
ama gitmeyen o simsiyah tad ağzımda
ve buramda coşkun göğertisi orospuluğun
bulanık, aç ve sonuna kadar cesur
Buramı öpesi gelir kuşların
kuşların heryerimi öpesi gelir
uzanırım aç ve sonuna kadar cesur
sabah günün en kıskanç vaktidir.

Akıtıp beyaz bir bedeni boğazıma
yakıp çağlardan artan iniltileri
ağlayışlar ve bakışlar üstüne getirilen
sabahtan sonra getirilen nedir?
Kamyon tadında ve dağınık olan nedir?
Çaşıtlar uyudu, kuşlar çıplak..
Sabah ormanın ağza bıraktığı ıssızlık gibidir
sabah günün el değmemiş bir vaktidir

1965

PARTİZAN

Gırtlağımda bir harf büyüyor
buna dayanacağım
dişlerim kamaşıyor yıldızlardan
buna da.
Kabaran bir çarpıntı oluyor şehir.
Artık yırtarak açtığımız zarflarda
ne kargış, ne infilak
yalnız
koynunda çaresiz, çıplak
isyan işaretleri taşıyan
bir ergen cesedi.
Kabaran bir çarpıntı oluyor şehir
uyusam bir dağın benimle uyuduğu oluyor
her gün şehrin ortasında bir ergen ölüyor
domuzuna ölüyor bankerlere durarak
noterden onaylı kağıtlara durarak
mevlit ilanlarına durarak.
Yunmadık saçlarını okşuyoruz, yavrum.
– Yüzümüzde dolanan bir mayhoş kahkaha –
Gırtlağımda bir harf büyüyor
gırtlağımızda.

Sarp bir güvercin düşüyor yüreğimden
buna dayanmalıyım
ölünce bir partizan gibi ölmeliyim
sabahın kuşluk vaktine savrulan
savrulan savrulan ergen ölüleri gibi.
Şehrin şarkısını söylediğim zaman
yağız bir kımıltı oluyor sesim
korku ve cüzam
korku ve cüzam
korku...
Ne beklenebilir artık namlulardan.
Harçlar karılmış duruyordur
hem de kara
bir gerdek olarak yaşıyoruzdur kendimizi
ne beklenebilir.
Yırtarak açtığımız zarflarda
büyük tecimevlerinde, büyük çarşılarda
pokerde-sinemada-genelevlerde
ne bir suçlu çağrışımı, ne karabasan
yalnız o herkesler
o herkesler kendine akarak boğulan
ve sürdüren bir güleç kocamışlığı.
Bereketli kuşlar serpeceğim ayaklarıma
genzimi yakarak
bir cinayet türküsü söyleyeceğim ben de
ölürsem bir partizan gibi öleceğim
azgın bir gebelik halinde.

Beni dinmeyen bir mavilik kanırtıyor
buna dayanamam
bir çeteci dişleriyle söküyor kanımdaki çiviyi
buna da.

Radyodan silah sesleri geliyor
ter kokusu geliyor, ayak
aksayan bir şey örtüyor
yüreğimin kabzasını
olmadık sesler geliyor radyodan
beynimde korkunç bir vida olarak
ergen ölüleri
artık ellerimi bu rahlelerden ayırsam
boyunbağımın ve gülüşümün o kirli
rahatlığından, yırtık uğultusundan şehrin.
Umudunun ayak seslerini okşuyoruz, yavrum.
Kuşandığımız
bu alkol kokusu bize ne getirdi ki!
ÇIKSAM
gök
şarlayarak devrilse ardımdan
– ölürsek bir partizan gibi ölmeliydik –
yürüsem parçalanmış bir ceset tazeliğinde
yürüsem beynimde kıpkızıl bir serinlik
sonra denizler devirebilirim dudaklarımdan
sonra aşk, sonra dirlik: partizan

ÇAĞDAŞ BİR ÜRPERTİ

Anarak buruşuk memelerini bezgin günlerin
geçiyordum hüznün arkalarından
döşümde şehrin ahengini bozan ay resimleri
ve geceyi korkutarak durduran
tasarımlar.
Geçtim kara yağlar sürünerek
kara yağlar sürünerek büyüdüm
cani bir kadınla yattım ve beynim
kırık bir suyun yüzünde yorgun
yürüdüm.
Ki asfalt orada
bitiyordu
orada romorklar
kalay ve manganez ölüleri
şehrin derin iskeletini sarsıyordu.
Yırtık tüller halinde yağan yağmur
boğazımdaki havlayış karartısı
piyango gişeleri.
Ve asfalt orada
ve asfalt cinsel kavramlarla
halkların kalkışını anlatıyordu
onların çavlanını durdurmak için
suçlar, kocamış kuşlar bulundu
koynum bir yangın çıkartıp
siniyordu koynuma.
Kadınlar geçiyordu doğurgan - ve diri kızlar
turfanda yalnızlıklar almak için dünyadan
ve ben gövdemi denkleştirmek için doğaya
dineldim
dineldim
dineldim
aşk ; içerimdeki ergen ölüsünü uğraştırıyordu.

Demek ki benim
sivil, dayanılmaz bir yüreğim vardır
demek ki
başka bir kasabada koyup gitmek dudaklarımı
ürkekliğimi başka bir denize dökmek
kolaydır.
Bir kahkaha soğutur yüzlerini
uzakta silah tutan sivillerin.
Çığlıklarının kuraklığı duyulur
taşraların kuşlu yastıklarında ağlayan
çarşaf bağlayan kızların.
Zedelenmiş ıtır kokuları duyulur
ve kana karışan kaynar vakti gecenin
ve polisin ve bezzazların vakti
ve tomurcuklanan bir yerimin
demek ki benim haylaz ve militan
bir yüreğim.

Böylece dingin bir kaşıntı gibi açılır dünyaya
benzi aldanışsız ağaran dünya
hınçlar ve revolverler uçuşur
kabuklu yüreklerinden bazı adamların.
Dikkat, kan
bıngıldıyor
yine senin sıranı atlamıyorum
koynun güneşe çarptığında yara
geniş bir yara yapışıyor sevdama.
Ve artık anlatmak için yeryüzünün tuğlalarını
seni anlatıyorum
abanmak geçiyor içimden gövdenin küllerine
sana çatlarcasına inanıyorum
çünkü kopartarak geliyorsun göğün zağarlarını
canevinde tortop umudu aydınlığın.
Yüzümü kınından çıkaran sensin
pencereyi getiren aklıma
sanki güzmüş
sevecenliğe sarınmak istiyormuş gibi
sanki canım
yüzümü sensin biriktiren kitaplara.
Çocuklar sinemada bir atlı alkışlıyor
bu yüzden seviyorum seni
bizimkiler bu yüzden yeniyor ötekileri
ve karnının kurşun işleyen karanlığı
hüznün namusunu savunan ellerin
Fidel Castro'yu övüyor bana
bunun için.
Benliğim kurtlanmış bir çocuğu
sıkıştıradursun beynimde
yengiyi yabanca söken
avucunun
avucunun böğürtlenlerine abanmak istiyor canım
böyle geçiyor içimden.

BİR DEVRİMCİNİN ARMONİKASI

Binlerce binlerce çocuk
koşarak dokumuş benim kumaşımı
hançeremdeki bu şehrin
o geçimsiz mushafı
vardım dayandığım parmaklığına o büyük hesapların
Hazırım ey kalaycı çırakları ve güyümcüler
ey rakı sürülmüş yaralarım gövdeleşin
kırçıl acılarım benim
gök de bir mendil takınsın boynuna
benim kağşayan umutlarım gövdeleşin
çünkü ben oraya gidiyorum : boğulmaya.

Nasıl birer suç çağrışımıyız dünyada
adamlar, kadınlar, şehre indirdikleri bakraçları
ne kadar uydurma
ne kolay öpüşüyorlar yıllar süren intiharlarla
Oysa
insan zemheriyi
ve kadının doğurma vaktini bilir
hergün kalkıp öpüşebilir sabahın üniformasıyla
yeni şeyler, yeni şeyler yaratmak için tabi.

İşte potin bağlıyor çocuk
bütün uykularından sürülmüş kurşunlar
tütün gibi bakıyor nisanlara
ve ben sahici kılmak için öpüşlerimi
oraya gidiyorum : boğulmaya.

Ben ki gövdemi bütünüyle ne yapmalıyım
tahta bir bavul
gibi duruyorum insan kıyısında
makina
çok acemi buluyor beni sanırım
seyrek bir ölü vurdular alnıma, ekşi
1300 tarihli şehbenderlere dair talimata
ve anamın kanserine alıştım
ve de bir simsar gibi asvalta ve otobüslere
bir vitrin gibi
bir bıçak,bir
setre.

Tutuşan bir bıçak.
içerimde tozuyan bağırtılar vardır
Ondan işte gidiyorum oraya : boğulmaya.

Oraya gidiyorum boğulmaya
BOĞULMAYA
bir partizanın armonikasında.
Artık mazgallardan fırlamak
büyük kamalar saplamak
böğrüne coşarlığın
büyük bir çatırtının ayaklarını ovmak
armonikamla.
Ey çatlayan tohumun hengamesi!
İnsan, gülümsemeyi
ve ürün kaldırmasını bilir
çünkü derbeder bir okul çantasından
serin ve sevişli bir ırmağa girilir
ve benim o boğulduğum armonika
halklara seğirtir, coşar
o, korkunç bir yekinmedir buralarda
Hannoy'da bir uçaksavar.

SEVGİLİME BİR KEFEN

Alçak sesle uçuyor üzerimden
saçları kına yakılmış bir kadının mihrabı
bu gövermiş güz günleri çıldırtır
çileden ve kitaplardan çıkartır insanı
urlar, karınca cesetleri
titreyişlerle örtülür üstüm
merak
bir devrimcinin hazırlığıdır
ve alçacık bir sesle uçar üzerimden
kanser, begonya, ölüm.

Beyaz tülbentler camın arkasında
ve çıkarılmış insan gözleri
kırk batman ağırlığında sahici insan gözleri
bağrına taş basan ana
o ananın ölüsünden kalkan toz
ey acılar gardiyanı, ey güz gündüzleri.

Bir isyankar çetecinin yağmuru altında
kendi kavruk güzelliğimi yumrukluyorum
kulunç gibi giriyor öğleden sonraki cumartesinin
umudum
ki hırçın bir hayvandır durmadan
kalgıtır banknotları, miting alanlarını.

Ve tarçın kokusu ve yorgunluklarla
oturduğumuz evleri tıkayan
merak
bir devrimcinin hazırlığıdır.

Yıkanır bazı bakır dövücüleri çarşılarda
şakırtılarla sürüklenir bazlama açan kadınlar
dibeklerinde inatlarını döven
hınzır umutlarını döven kadınlar şakırtılarla.

Benim harcım değil bir yar sevmek gizliden
her yanım bin türlü merakla dalanmakta
o loş buhur kokuları, analarımız
aşererken toprak yiyen analarımız
yüreğimin palamarlarını çözüyor aya karşı
gökçe sancım zonkluyor bileklerimde
zonkluyor talaşlar, talaşlar
şakağıma vuran balyozun talaşları.

1966

KAN KALESİ

Elbet bir hinlik vardır seni sevişimde
ey kanıma çakıllar karıştıran isyan
saçlarıma bin küsür yalnızlığı takıp girdiğim şehre
insan varlığımızdan tuhaf tohumlar bıraksam
günü geçmiş bir gazete, toprak bir çanak
bir daha gelmem belki diye bir not bakır maşrapanın yanında
şeytanlar da yürür benimle herhal ıslık çaldığım için
bir şahan tüylerini döker ardımsıra
artık bırakılmaktan yapılma bir adam sayılırım
böğrümde kambur çocuklardan bir payanda.

Gizemli bir dehliz gibi şehri dolaşıyorum
sıkıca tutuyorum kendimi şehre karışmaktan alıkoymaya
her yerimde urlar çıkıyor, biraz kürt, biraz köylü, biraz makina
kangren oluyorum bahar geldiği için
urlarımı kesiyorum kör bir usturayla
ama kopmuyor onlar ve bana şehri dolaştırıyor
bırakabileceğim her şeyi bıraktırıyor bana
kızlardan geçilmiyor köprüler, ayak bileklerime dek
yükseliyor kız tortuları
tülbentlerden kanı süzülürken körpe yavruların
bir bazı şeyler bulmalı yüzümüze tebelleş olan bu korkuya
– Avluya çık
– Avluya kara bir şey bırakılmış
(bir bomba)

Kulaklarımız alışmıştı tıpırtısına yağmurun
şehre sıkıntının rahatlığı basmadan giriyorduk
filimler üç günde bir değişiyordu
bense ikircikliydim ama korkmuyordum
polis olan babamla tatil arasında uçuşup duruyordum durmadan
urlarım yoktu, suçum yoktu
ve beyaz kuşlar kalkardı anamın hırkasından
şehre karışmayan bir dehliz değildim
sevinçle kovalıyordum kendimi
bunları ansımak başımı döndürüyor bazan
elbet bir hinlik vardır seni sevişimde
ey kanıma çakıllar karıştıran isyan.

Azan bir hevestir artık tanyeri
söküp gövdesinde bir cehennem parçalamak ister insan
şehrin defterini dürüp uzanmak ister yanına
üstümüzü kuş sesinden bir lekeyle örtmeli
umudumuzu kapmaya gelen makinaları
bütün çirkefini şehrin çarpıtıp aşkımıza
solumak gece
terlemek gece
gece çarşaflara...
Açıklanacak, belletilecek olan belki
milât öncesi ve sonrası lâkırdıları
karışık banka hesapları, navlun
yani öylesine açık değil pek
hatta
– şehir mi, değil mi burası –
kötürüm bir kurt çantamı karıştırıyor
neden karıştırıyor, ne hakla
direnmeler, erzurumlar, kalfalar
gecenin ipini koparan gece safaları
– Var mısın yok yere ağlamaya... Ki bir sis
yanık bırakılmış bir fısıltı
şehri sarıyor, bir dehliz olan bana ulaşamıyor ama
herkesin içinde iğdiş bir bahar
bacakları eriyor memurların, evkızlarının
ve saat 24 vardiyasının işçileri
inmiyor ocaklarına.

Yufka mıdır
yufka mıdır benim bakışım dünyaya
ki acılarıyla başlatırım insanları
derimi yalayarak geçen mevsim
beni alır şehirden yıpranmış bakışlarla
her askere gidenin, her tören yorgununun
kondurur kemerinin kaşına.
Böylece ben, o küskün, o karışmayan dehliz
koca bir tomruğu yüklenirim arkadaşlarla
koca bir tomruğu kaldırıp kaldırıp
kümbetlere, bitkinliğin bordasına...

Kanın çığırından çıktığı saattir bu
memelerini bana sıkıca bastırdığın
hercai bir yürek somurtkan kepenklerin ardında
şehri acıtan çocukluğumuza değdikçe
biz seviştikçe bizi acıtan
kukumav kuşları, mânilerle dolu bir yatak
zaç yağı şişeleri kocaman.

Sen şimdi sevincimin akranısın
ey kanıma çakıllar karıştıran isyan
doğrusu seni toprağı eller gibi sevdim
yaralarımı onduranımsın
yatağımı hiç boş bırakmayan...
Yüzümü ellerimle yine kapayayım mı?
bekçi karısının belaltını mı anlatayım insanlara
yoksa onlara bilinmez bir toprak mı adayayım
değil
partizanlığım dalaşmak istiyor anla
bu sarsak hırgürüyle dünyanın
dalaşmak dalaşmak dalaşmak
böylece aşk akranım oluyor benim
ey bayırdan ve yokuştan uzaklara
ey çırpınan bir geyiktir memelerin
karnın ısırgan otları gibi aklımda.

1967

EVET, İSYAN

Demirden sağnaklar altında uyur sevdiğim
göğsünde hazin ayak izleri eski Şubatların
onu yaralar kıpırdatıyor
ve o sertelmektedir yaralardan
kasıklarına boşalmaktadır nal sesleri.
saçları bukleli bir çocuğu öperek uyandıran
içimize güneşler bırakan nal sesleri.
Keserle yontulmuş bir ağzı var sabahın
varınca bayrakları, marşları duyuyorum
başım çılgınca sarsılan dallarla uğraşıyor
durup dineliyorum bütün taframla
bütün taframla, bütün yumruklarım, bütün
hantal yüreklerin olduğu orda.

Kesik kolları var aşkın
döl ve inat barındıran.
Hırpanî bir okşayışla akşam
yanaşınca çocuklara
ben karakavruk yüzümün arkasında
kırbaçlayarak büyüttüğüm ağrıyı bırakıyorum
bana ne çerçilerden, çerilerden, kullardan
halksa kal'am onu kal'a kılan benim
boşanır damarlarıma yılların kahraman gürültüsü
çünkü kavganın göbeğidir benim yerim.

Ay vurunca çatlatır göğsümdeki mahşeri
çünkü kavganın göbeğidir benim yerim
canlarım, kollarında Parti pazubentleri
dik başlar, erkek haykırışlarla
göndere, en yukarlara çekiyorlar
en yukarlara çatlıycak kadar aşkî yüreklerini.
Yıllardır çocuk başları akıyor yamacımızdan
yıllardır balçıklı bir hayvan çeperlerimizde
kentlimiz cebinde cinayet fotoğraflarıyla sofraya oturuyor
köylü – biraz sessizlik – ne tuhaf bir kelime?
Asfalt yakıyor genzimi
asfalt adamlarını topluyor aramızdan
yıkılıp omuzdaşlarının seslerine
yıkılıp bir boran içinde toplayarak çiçeklerimi.

Ben merd-i meydan
yani toprağın ve kanın gürzü
güllerin bin yıllık mezarı bendedir
yukardan bakarım efendilerin pusatlarına
insanların bütün sabahlarını merak ederim
gök hırpalanmaktadır merakımdan
ıtır kokan benim yumruklarımdır
benim kavgamdır o, aşk diye tanınan.

Alanlara çok bilenmiş yüreğim alanlara
vurulsun kösleri şu gâvur sevdamızın
vursun isyanın bacısı olan kanım karanlığa
Zülküf de vursun.
Yüzüne ay kırıkları çarpıp uyansın sevdiğim.

YAŞAMAK UMRUMDADIR

Sabah şairin üstüne saldırıyor
yaşamaktan bir güneşle kaplanıyor onun kalbi
onun kalbi topraktan sıyrılıyor
aşk dahi sıyrılıyor topraktan
gözlerini tanıyorsunuz: çaylak sürüleri
beyni: aç kuşlardan bir ambar.
Bir kıyısına ilişmiyor dünyanın
Allah'ın ve devletin dibinde insanlar
onu barutla karıştırıyor
ve zerdali çiçekleriyle.
Ahali kapısını taşlıyor onun
onun için develer kesiyor halk
aşka ve kavgaya aydınlık getiren kalbi
topraktan sıyrılıyor.

Ben
topraktan sıyrılıyorum
buğular
ve aşiret rüzgarları kanımda.
Arklardan gece vakti sular
kaç zaman ayaklarıma
yaslı bir selam gibi dokundu
kopartılmış yapraklarımdan ibaretti hüzün
dedim rahmet yağar ben yürürken
gece benim ardımda
taşıdım kara gençliğimi dağların damarında
hep döşümde yaratkan, patlayıcı bir kimya
beynimde hep manalı bir uçurum.
Benim hayranlığımdan inlerdi şehir
ben atlara ve uzaklar hayrandım
kendi ehramlarını bile tanımayan kadınlar
ansızın patlak verirdi baharda.
Dudaklarımda çürükler vardı
dağ çiçeklerinden ötürü.
Irmaklara salardım kendimi
ruhumda kaynar adımlarla gezinen dünya
bana hain sevgilimdi.

Yaşamak debelenir içimde kıvrak ve küheylan
beni artık ne sıkıntı ne rahatlık haylamaz
çünkü ben ayaklanmanın domurmuş haliyim
Yürüsem rahmet boşanacak.
ve sana bir karşılık vereceğim

Sana bir karşılık vereceğim
toprağı deşen boğuk sesimle
sana bir karşılık vereceğim
amansız kum fırtınası altında
sana bir karşılık vereceğim
birbiri üstüne yığılırken günler
ey taşan suların imkanı
ey taşan suların bekareti sana
bir karşılık vereceğim.

1968

SEVGİLİM HAYAT

Yüzüme bak
ve yüzümü hırpala
yüzümü değiştir, dağlı bir anlatım bırak
sen
her hafta oğlunu leğende yıkayan hayat
yaban, diri memelerinden ısırmak
dudaklarındaki tuzu dudaklarıma almak için
çok oldu tepelere vurdum kendimi
bulutlara karıştım ve karanlık kahvelerde
tıraşı uzamış adamlardan
huylarını öğrendim senin.

Mahmur bir tohumdun delikanlı bağrıma.
Ve hatırlıyorum lokavt vardı
bezgin fabrika düdüklerinin
dizlerine yatırılmış olan sabah
senin kalbini kakışlardı
Tomarla muştuyu omuzlayarak genç adamlar
polisin sevmediği genç adamlar sokaklarda
patronları kudurtan gazeteler satarlardı.

Ey şehre başaklar:
militan ruhlar ekleyen hayat!

Gün turuncu bir hayalet gibi yükseliyorken
izmarit toplayan
çocukların üstüne
çekleri imzalanıyorken devlet katlarında faşizmin
bacımı koyvermiyorken şizofreni,
yüzüme bak
ve rahmini bana doğru tekrarla
ben öyle bilirim ki yaşamak
berrak bir gökte çocuklar aşkına savaşmaktır
çünkü biz savaşmasak
anamın giydiği pazen
sofrada böldüğümüz somun
yani ıscacık benekleri çocukluğumun
cılk yaralar halinde;
yayılırlar toprağa
etlerimiz kokar
gökyüzünü kokutur
çünkü biz savaşmasak
Uzak Asya'dan çekik gözlerimiz
Küba'dan kıvırcık sakallarımızla
savaşmasak
güm güm vurur mu kömürün kalbi Kozlu'da
Ke san'da, Kandehar'da ümüğüne basılır mı vahşetin
ve sen boynunu öperken beni sarhoş
bir okyanusla titreten hayat
sevgilim olur musun.
Ben savaşarak senin
bulanık saçlarından tutp
kibirli güzelliğini çıkartıyorum ortaya
dünya
kirletilmez bir inatla dönüyor
altımıza yıldızlar seriliyor
yüzüm suya davranıyor koşaraktan.
ve inzal.

İNCE SIZI

Var mıdır nalçaları sevincin
gün tene değince kanatları uzar mı
derin bir secde gibi rüzgara aşılanmak
dostları düşünmenin çarpıntısından mı

Yokum arkadaş düşünmekle varılan tada
hayata yalnızca kafanı banmak
gövdende namusluca güdebilmek sevinci
elbet burkulup kalmaktan iyi.
Kara gözlerimde uğuldayan bu değil ancak
elde tüfek, elde âlet, yürekte kor
cebelleşmek yalanla, kirle, tahvilatlarla
damarlarına papatyalar doldurarak
bir serinlik olup dünyaya sokulmak.

ben bir deli fışkın değil miyim
sahibim Köroğlu'nun da sahibi değil mi
ve çocukların ezbere bildiği gömleğimin
kendirini kendim ekmedim mi

Öyleyse arkadaşım sinem kanayadursun
ta ki sürgün ya da mahpus kırışıklar yerine
yüzümüz köylü ve gurbetçi yanıklığa dursun
sevmekle doğrulanmıyor madem kalbimiz
girelim yarimizin avlusuna tam tekmil
ve mürdüm erikleri
ve dopdolgun elmalarıyla o bahçede
o geniş kalçalı yarimizi dört kere.

AYNI ADAM

Tozludur saçlarım, saçlarımdan
devrilmiş sarayların dumanları savrulur
yüzüm yanıktır
yüreğime bir karanfil sokuludur
ve partizanca darbelerin dünyaya ilen şavkı
benim göğsüme göğsüme vurup durur.

Ben dünyaya doğru yürümekle meşhurum
bahar da sürgülenir içime katranlar da
hem koşarak yarattığım sevgiler vardır
hem körlenmiş sevgilerin acısıyla koştururum.
Beni sular
kocaman taşları parçalayarak hatırlıyor dağlarda
ve beni hatırlatıyor çeltik tarlalarında aynı sular
umutlu sakinlikleri
lohusalıklarıyla.

Ben dünyaya doğru yürümekle meşhurum
kökten dallara yürüyen sular gibi
yürürüm kömür ocaklarına, çapalanan tütüne
yürürüm hüzün ve ağrılar çarelenir
dağların esmer ve yaban telaşından kurtula diye
torna tezgahlarında demir.
Yürürüm çünkü ölümdür yürünülmeyen
yürürüm yürüyüşümdür yeryüzünün halleri
kanla dolar pazuları tarladakinin
hızar gürültüsü içinde türkülenir bir öteki
gökleri göğsümden aşırtarak yürürüm
yağlı kasketimin kıyısında nar çiçekleri.

Aynı adam Ekim günlerinden beri gümbür gümbür gelirim
teneke damların üstüne safi sinirden doğan güneş
portakallar fırlatarak parlıyor benim adımlarımla
anladım neden yorgunluk
gülümserlik getiriyor insana
hayatın bana başat
bana avrat oluşunu öğrendim
işçiler bunu kurşunlanarak öğrendi
on beşinde bir arkadaş
inancını savunurken yargıca
anladı bulana durula akmakta olan şeyi.

Yürüyorum
azarlanıyorum fışkıran başaklarla
iki bomba gibi taşıyorum koltuğumdaki bir çift somunu
hurdahaş bir sancıyla geçiyorum badem çiçekleri altından
gözlerim nemli değil.
gözlerim namlu.

MUŞ'TA BİR GÜZ İÇİN PRELÜDLER

1.
Bütün renklerimi siliyor dışardaki yağmur
derin bir bıçak izi olduğum için
artık beyaz bir yumruk gibi kaldım diye
hayatın karşısında
bütün kurnazlığımı siliyor dışardaki yağmur.

2.
Dik bayırların üstündeki, bağlar
titrek öpücükler gibi yapraklarını
kızıl, kahverengi, ıslak yapraklarını
gökgürültüsüne doğru sermektedir
kargalar Muş'un ve mezarlığın uğultusunu
tartarken kanatlarıyla
çoktan çorap örmeye başlamış dağlı kadınların uzakta
evine bir kumru tadı bırakarak
Zülküf'ün anası
düşünmektedir.

3.
Güzdür ama
avanti popola şarkısı değildir bir ağızdan
günler ellerimi sildiğim birer üstüpüdür buralarda
kapıkulunun rezil tel örgüsü içinden
ve şakrak dostlarımdan uzakta.

4.

Şayaktan bir sabah örtüsü takılıyor aklıma
kağnılar ve mali sermaye üstüne düşündüklerim
halkın alkışlarıyla kuracağı dünya üstüne düşündüklerim
ve artık sarışın olmayan
gövdemi dünyaya bulayan sevgilim
sarışın yapraklarıyla dökülüyor aklıma.

5.

Sis sanki ayaklandırıyor yamaçları
sisle çalkalanıyor böğrümüzdeki ova
bana çarpıp kırılıyor mahpusluk düşüncesi
ben güya şiirler yazdığım için mahpusmuşum.
mahpus olduğu için şiirler yazarmış Ho amca.

6.

Nafile bir zamanın takvimidir
güz güneşi toprak damlara değince yaşanılan
çekiç örse var gücüyle vurmazsa neye yarar
partizan varlığımı dünyaya çakmadıkça
sabahın bekareti karşısında kargalar.

7.

Adını “bir gün fazla yaşamak” koyduk.
Ey merak, ey zafer haykırışı, oğlum!
Ellerin ve doğurtucu erkin başdöndüren macerası!
Ey toprağın ve rahmin tükenmez hünerleri!
Güz ki ancak hainin yüreğini soğutur
bir korkağı mahzun kılar kırlangıç sürüleri
sabırla, kin tutarak
gülen günlere ulaşan sesleri bulduk
adına “yaşamak” diyoruz
“düşmana inat bir gün fazla yaşamak! ”

8.

Kirpiklerimin ucundaki bulutlar
Muş'da güzün artık son kelimeleridir.
yüzümde serin soluğunu duyuyorum dünyalı meleklerin
kar düşmeye başladı tepelerimize
beyaz bir şiir için artık
tüfeğimi doğrultuyorum.

1969

YIKILMA SAKIN

Sana durlanmış kelimeler getireceğim
pörsümüş bir dünyayı kahreden kelimeler
kelimeler, bazısı tüyden bazısı demir
seni çünkü dik tutacak bilirim
kabzenin, çekicin ve divitin
tutulduğu yerden parlayan şiir.

Zorlu bir kış geçirdim, seninki gibi neftî
acıktım, bitlendim, bir yerlerim sancıdı
sökmedi ama hoyrat kuralları faşizmin
çünkü kalbim aşktan çatlayıp yarılırdı.
Her sabah çarpışarak çekilirdi karanlık alnacımdan
acılar bile duymadım kof yürekler önünde
beynim her sabah devrimcinin beyniydi
ayaklarım donukladı gelgelelim
sağlığın yerinde mi?

Yaraların kabuğu kolayca kaldırılıyor
halkın doğurgan dünyasına dalmakla
onların güneşe çarpan sesini anlamayan
dört duvarın, tel örgünün, meşhur yasakların sahipleri
seyir bile edemezken içimizdeki şenliği
yılgı yanımıza yanaşmazken
bizi kıvıl kıvıl bekliyorken hayat
yıkılmak elinde mi?

Boşuna mı sokuldu bankalara
petrol borularına kundak
kurşun işçinin böğrünü boşuna mı örseledi
varsın zındanların uğultusu vursun kulaklarımıza
yaşamak
bizimçün dokunaklı bir şarkı değil ki.
Bu yürek gökle barışkın yaşamaya alışmış bir kere
ve inatla çevrilmiş toprağın çılgarına
yazık ki uzaktır kuşları, sokaklarıyla bizim olan şehir
ama ancak laneti hırsla tırpanlayamamak koyuyor insana
öpüşler, yatağa birden yuvarlanışlar
sevgiyle hatırlansa bile hatta.

Köpüren, köpürtücü bir hayatın nadasıdır kardeşim
bütün devrimcilerin çektikleri
biliriz dünyadaki yorgunluk habire mızraklanır
dağlarda gürbüz bir ölümdür bizim arkadaşlarınki
pusmuş bir şahanız şimdilik, ne kadar şahan olsak
ama budandıkça fışkıran da bizleriz
ölüyoruz, demek ki yaşanılacak.

YAŞATAN

Ben halka bakınca gümüş tırnaklı kısraklar
sırça kirpikli gelinle huylanır.
Ben halka bakınca terlenirim
yaslanırım tarlaların gölgesine, tozuna
kirlenir gülkurusu mendilim.
Benim rengimle kim yarışabilir
sancımı kimler altedebilir ben halka bakınca?
Ben ki kazdım, küredim, ellerimle boşalttım geceyi
yıldızları, hüznü ordan fırlatıp attım,
sonra ordan fırtınalı bir tüzeyle halka bakınca
yeniden yaralandım dünya ırmaklarından.

Dünyanın ırmakları dediğim yer
aydınlık, gülümserlik ve sevda.
Oysa halkın göz çukurları çamurlanmıştır
kanı ılgıt ılgıt akar, kanı kara
yazlık sinemalarda, üniformalar altında
banknotların, kıravatların saltanatıyla
çürütülmektedir halk.
Gözlerim
ne güzeldir halka bakınca
gözlerimde böğürtlendir
avuçlarımda nar,
ayaklarını çıplatıp sulardan geçen çocuklar
sevinçle kıpırdatır yapraklarımı.

Halkım
pıçaklanmış bir kadın gibidir
kaygular içinde yapayalnız
zehirli çiçeklerin uğultusu
uzaklaşmaz kulaklarından.

Gözlerim
neden güzeldir halka bakınca
beni neden küflemez o çökertilmiş anlam
herdaim karnımda tıkılı duran şafak
dünyalar biriktirir halk adına?
Çünkü bana göbek bağımdan işliyor toprak
hançeri ellerinde neşter kılan
arkadaşlarım var dağlarda.
Kara yerden kırmızı gelincikler biterken
leylekler kirlenirken bin bereket uğruna
şeffaf, bakire kızlar pencerelerden
kaçırılmak için elederken delikanlılara
o zaman benim gözlerim işte
kavi bir mavzer olur halka.

Kanıma kızgın demirler sokulur
ben halka bakınca
kömür kokusundan yüzlerim kabarır
kalbim uyanır gıres lekelerinden
gök gürülder köleler kıpırdanır
uykumun rengi yayılır dünyaya
uykum çünkü uçarı, çünkü hovarda
şafakların öncesidir,
sazaklar içinde bir çocuğu emzirir
çaputlara sarılmış çürüksüz çocuğu
ben halka bakınca.

Yaşamak güzeldir
gözlerim daha güzel
gözlerim daha güzel halka bakınca
ve sürülmüş toprağı
yaratkan beyni
işleyen elleri huylandıran bakışlarım
yani insan türünü var kılan hız
yani hatta tarlalarda
döl yataklarında bile oyalanmayan
savaşın, sevdanın rengi
her güzellik bu rengin ardındadır
yaşamak bir başına bu rengi geçebilmez
"ölümden korkup da sonunu sayan
ölür gider yar koynuna giremez."

KALK DÜĞÜNE GİDELİM*

**Anamın, uyuşmuş ayağını harekete geçirmek için söylediği söz.*

Sarardın üzüntüden, üç gün ağladın
baktım gözlerine şıçramış halkın gözleri
incesin
bardakta bir karanfile benzemiyor inceliğin
serçeler sekmiyor hayır, dudaklarında
ham demirden bir çanakta dövülmüş otlar olur
ısınmış taşlar olur yazları geceleyin
sazlar
kanımda Çiçek Dağı'nı vurur
doldurur öylece göz yerlerimi inceliğin

Tenimde iz bırakmış kar kokusu
terli, muğlak adamların hevesleriyle
harman edilmiş tenim
sevinçler artırmışım çiçekli
ve çiçeksiz bütün dağlardan.
Sarhoşken bağrıma akıtılan yıldızlar
özümü çekip ayırmış avuntulardan.
Şimdi sana bakıyorum, kalabalık gözlerin
ağlamasan bizi utandıracak sanki dünya
Valentina Tereşkova
ve çekik gözlü kadın komandolar
çünkü üç gün beslendiler senin gözyaşlarınla.

Sen ağlarken azığımız çoğaldı
elledik halkın ağrılarını cesurca
ağlamasan
kök inatla kavramıyor toprağı
boş umutlar içinde pervasız büyüyor kir
ağlıyorsun ihanete karşı şavkıyor pıçak
bir pıçak ki sevgilim, Sürmene işidir.

Bir şehrin uzak semtleri gibi gözlerin
üzgün, kara, ayaklanmaya hazır
ben yaralar kuşanıp katılırım onlara
onlara katılırım yedek mermi ve şarkılar alarak
seni alırım sonra her bir yanım çağıldar
bir oyuna kalkarız sıkılmış yumruklarla
yazarız duvarlara fırtınalı yazılar.
Bir gün burda, bu kalktığımız yerde
kendini yaşamakla taşıran bir güneş kabarcığı
zonklayan bir atardamar olduğu anlaşılır
el tutuşmuş çocuklar ki o zaman
senin gözyaşlarını heyecanla kapışır.

1970

MAZOT

Ağlamadan
dillerim dolaşmadan
yumruğum çözülmeden gecenin karşısında
şafaktan utanmayıp utandırmadan aşkı
üzerime yüreğimden başka muska takmadan
konuşmak istiyorum.

Şehre neden
esmer ve dölek yüzümle döndüm dağlardan
kar vakti tarlaları kımıldatan soluğum
niyedir sarmalasın vites dişlilerini
defneler, nakışlar yok
alnımda neden.

Ağlamadan
etimin iğneli beşiklerde bıraktığı izlere aldırmadan
o mavi korularda ve dibektaşlarında
bırakıp sözlerimin kalıntılarını
açıkça konuşmak istiyorum.
Besbelli ki leşler koruyor şehrin bedenlerini
göğsünün kafesinde yalnızca pasak
biliyorsun
korkutulmuş bir kızın
yüreğinden fışkıran beyaz güvercinleri
sabahın köründe kalkan tirenlerdeki nefret
hergün aynı kalafat yerine çekilmenin nefreti
bunları
bütün bunları biliyorsun
dağlardan dönüyorsun o sağır yamaçlardan
çevik bacaklarını getiriyorsun, ne çiçek ne de ninni
boz şayaktan poturun dağlarda ne güzeldi
şehre varınca artık meşinler giymelisin
daha esmer
daha kankusturucu
sen o baygın sevgilerin adamı değilsin.

Sana yaşamak düşer çarkların gövdesinde
bin demir kapıyla hesaplaşmaktan omzun çürümelidir
bin çeşit güneşle ovulmalıdır gaddar ellerin
yürü yangınların üstüne, kendi alevini de getir
çarpıntısız dakikası olur mu devrimcinin
ki
ölüm
her yerde uyanıktır
alestadır korkunun yardakçıları
tez kızaran güllerden kendini sakın
sevgiler ürkütsün seni, aşk ayrı-
Aşktır diye geri geldin o çekiç seslerine
bıraktın vazgeçilmez ırmakları
gönlüne kar yağdırıyorsa çocuk sesleri yetsin
dikkat et hiçbir şey ıslatmasın namluları.

1971

KÖTÜ ŞİİRLER

1.

Senin çağıltın evladım
sen denizi düşününce uğuldayan sokaklar
açık renk bir elbiseye yakışan alnın
sabah şehre henüz kamyonlar girerken
bir kadın kıvranışını hatırlayıp kuduran
ve zaten
bu terli, bu tozlanan bulutlar altında bile
saklı bir yerlerinde bir şeyler parıldatan
senin çağıltın.
Seni marifetli sanacaklardı
karşısında uçurumlar çağıldamayan herkes
seni marifetli sanacaklardı
kalbini
rehnedebilseydin eğer.

2.

Uçsuz bucaksız gözyaşları.
Dünyanın tımarlanmış ruhlara teslim edildiği günlere ait.
Uçsuz bucaksız gözyaşları.
Bir nehrin bir yüzyıla benzediği zamanlardan.
Yaşadıklarının hepsi göçmen kuşlara
bütün sevdiklerini
çocukların hepsine paylaştıran bir dostumun
gözlerini karartacak kadar
uçsuz bucaksız gözyaşları

3.

Bütün müsveddelerimi yırttım, göğsümün kıllarıyla
gövdemin kokusundan buharlaşıyor şiir.
Sana çok önceden, bir yaz sonu, bir parkta
sıkılmış yumruğumu ısırarak
buna benzer bir şeyler söylemiştim
milât yok
demiştim, milât yer almayacak hayatımızda.
İşte bütün müsveddelerimi yırttım
işte artık göğsümün kıllarıyla
gövdemin kokusundan buharlaşıyor şiir
işte onlar artık saçların kadar Boşnak
karşılıksız mektuplarım gibi yepyenidir.

SEVGİLİME İFTİRA

Dudaklarından kalkarken boynun kurcalar beni
bir yanımı kara çıbanlara saldılar,ıslak
bir yanım hiç ayrılmamıştır,gümeçlerde saklıdır
ondan ki nefret içinde omzunu okşuyorum
ama bana şimdi gerçekten zor gelen şey
bir grevin çocuklara kazınmış izlerini hatırlamak
sözlerimi etime bastırıyorum
içimde çalılıkları yaran bir postalın tortusu
benim bu sası karanlığa zorla,zorlayarak
tutuşmuş bir gül sıkıştırmak boynumun borcu

yeter ki
sağlam senetler verilmiş sanılırken aşkı karartmak için
sen bir daha beni saçlarınla sıyır
ağdalanmış sevincimi hışırdat,bunu yapabilirsin
çünkü bütün bankalar,silah fabrikaları
her gün bacaklarımıza sırnaşan kara köpük
senin sessiz gururunda homurdanan tufanı
hesabetmiş değil
bilmemişler hıncımın yaban otlar suladığını
çalakalem sevebilmek elimden gelmiyor
belki evet
onların mühürlerini kımıldatan barut dumanlarını
solumaktan biraz çopurlanmıştır sesim
senin göğsünü ağartırken yıpranılacak elbet
bakışlar tozlanacak dolukmuş sofalardan
ezikliğin şehveti yayılınca
taptaze yaşlanmayı da öğrenmem gerekecek

iştedir yalanı seyreltiyor uykusuzluklar
aklımın köşesinden atlılar geçiyor
değil mi ki beni şımartan gökyüzüdür
ve ben o tanyerlerinin sulbünden gelmekteyim
hiç bir dostumu kalebent saymam parmaklıkların ardında
kan değildir dostlarımın çakrışına bulaşan
kan değil,mürekkep lekesi ben bilirim
çünkü birgün gerçekten kan aktığında
ölüm çiçeklerin yırtıcı dülgerliği sanılacaktır
karaysam şimdi öfkenin payı vardır karanlığımda
aşktandır titrediğim eğer ki titriyorsam
sözlerim öcalan ağza misvak,iyice anlaşılsın
bu dağlanmış toprağa süzülen ayaklarımdan
keşke kan olsa
o zaman
senin çardağına çıkarken
karıştırırken şarapla kendimi sana
varsın gün geçtikçe herşeyde biraz kahır
biraz bakır çalığı olsun lokmamızda
bana soru sor artık
beni kurtarma,konuştur
beni yaz geceleri patlayan sağnaklara bağışla.

1972

KANLA KİRLENMİŞ EVRAK

Karanlık sözler yazıyorum hayatım hakkında.
Aşklarım, inançlarım işgal altındadır
tabutumun üstünde zar atıyorlar
cebimdeki adreslerden umut kalmamıştır
toprağa sokulduğum zaman çapa vuran adamlar
denize yaklaşınca kumlar ve çakıl taşları
geçmiş günlerimi aşağılamaktadır.

Karanlık sözler yazıyorum hayatım hakkında.
Ve rüzgar buruşturuyor polis raporlarını
kadınlar fazlasıyla günaha giriyorlar
bazı solgun gömleklerin çözük düğmelerinden
çelik tırpan gibi silkiniyor çocuklar
denizin satırları arasında.
Gece arsızca kükrüyor paslı beyninde şehrin
küfre yaklaştıkça inancım artıyor.

Karanlık sözler yazıyorum hayatım hakkında
öyle yoruldum ki yoruldum dünyayı tanımaktan
saçlarım çok yoruldu gençlik uykularımda
acılar çekebilecek yaşa geldiğim zaman
acıyla uğraşacak yerlerimi yok ettim.
Ve şimdi birçok sayfasını atlayarak bitirdiğim kitabın
başından başlayabilirim.

KARLI BİR GECE VAKTİ BİR DOSTU UYANDIRMAK

Benim adım insanların hizasına yazılmıştır.
Her gün yepyeni rüyalarla ödenebilen bir ceza bu.
Keşke yağmuru çağıracak kadar güzel olmasaydım
Ölüm ve acılar çatsaydı beni
Düşüncem yapma çiçekler kadar gösterişli ve parlak
Sözlerim ihanete varacak doğrulukta olsaydı.
Anmaya gücüm yetseydi de konuşsaydım
Diri-gergin kasları konuşsaydım
“Kardeşler! ” deseydim “Kardeşlerim! ”
“Bakın yaklaşıyor yaklaşmakta olan
“Bakın yaklaşıyor yaklaşmakta olan
“Bakın yaklaşıyor...”
Yazık, şairler kadar cesur değilim
Çocukların üşüdükleri anlaşılıyor bütün yaşadıklarımdan
Gövdem kuduz yarasalarla birazcık yatışıyor.

Benim gövdem yıllar boyu sevmekle tarazlandı
Öyle bir çalımlarla gecenin çitlerinden atlardım
Bir güneş sayardım kendimi denizin karşısında
Çünkü çam kokularına sürtünüp ağırlaşan ruhların
İnanmazdım dosyalara sığacağına
Gittikçe ışıldardım dükkânlar kararırken
Hüznün o beyaz etrafına sakallarım batardı.

Benim adım bilinen cevapların üstüne mühürlenmiş
Ellerim tütsülenmiş
Evlerin yeni yıkanmış serin taşlıklarında
Dirgenler, bakraçlar, tornavidalar
Bende kül, bende kanat, bende gizem bırakmadılar
Ve içinden bir baş ağrısı gibi çınlamaktansa
Gövdem açık bir hedef kılındı belâlara.
Ve bu yüzden yakışıksız oluyor
İnsanları hummalı baharlar olarak tanımlamak
Ve bu yüzden göğsümde dakikalar
İnce parmaklar halinde geziniyor
Konvoylar geçiyor meşelikler arasından
Bir yaprak kapatıyorum hayatımın nemli taraflarına
Ölümden anlayan, ciddi bir yaprak
Unutulacak diyorum, iyice unutulsun
Neden büyük ırmaklardan bile heyecanlıydı
Karlı bir gece vakti bir dostu uyandırmak.

PROPAGANDA

Köleler gördüm, karavaşlar
hayaları burulmuş bir adamın ayaklarını yıkamaktalardı
artık kelimeleri kalmamış fiyatları sormaktan
saçları taranılmaktan usanmışlar
sinemalarda saklanıyor kışın
yaz olunca denizin yalayışlarına
kaldırımlarda demokrat
otobüslerde dindar
geceyi
saatlerine bakarak anlıyorlar
ve sabah
gökyüzünün karnını gerdiği zaman
dağların kokusundan fabrikalar
acıkınca
Köleler!
gözleri camekânlarda.

Silâhlar gördüm
namlusu akla çevrilmiş sahra topları
mürekkebin utandığını gördüm basılı kâğıtlarda
tetiğe basan parmaklarda çare yok, gördüm mürekkebi:
Çare yok, radyoları kapatsam
çare yok, secde etsem anılarıma
bu bozulmuş yeminlerin bayrakları altında
olacak şeymi duymak portakal bahçelerini
mermiler araya girmeden anlayabilir miyiz artık
hangi kızlar hangi serin yerlerimize değdi:
Sanırdık saçlarımız kumrularla kaplanır
bir çocuk, İşte ırmak! diyerek haykırınca
o zaman belki çocuklar zabıtalardan daha çoktu
belki biz daha çok ağlardık bir aşk pıhtılanınca:

Gördüm
gözlerinde zındanlarla bana baktıklarını
düşündüm yaslanarak şehrin kasıklarına
düşündüm kafa kemiklerimi eritinceye kadar
nedir bu kölelerin olanca silâhları
silahların köleleri olmaktan başka.
Bıkmadım
koyu renkler kullanıyorum hayatımda
koyu mavi, acıyı anlatırken
sessizce öperken, koyu beyaz
ve saçlarım hakaretlerle okşanırken
koyu bir itiraf sarıyor beni.
susmak elbette zehirlidir
ve rahatlık getirir yazıklanmak da.

Ey tenimde uzak yolculukların lekeleri!
Ey çocuklarda uyuyan intizamsız güneşler!

gelin ve boğdurun bu köleleri.

TAHRİK

Bırakın ince kavak seslerini şehrin içinde
paralar yaşlı kızların koynunda yatarken
bırakın köprülerin üstüne yağmur
ve basma perdelerden lânet bize.

Şaşılacak bir dünyada yaşamaktı; öğrendik
şimdi külçeler yüklüyüz şaşılacak bir biçimde
külçeler yüklüyüz ve çıkmak istiyoruz yokuşu
Sokaklar gittikçe katı bizim adımlarımıza
peşimizde bütün bahçeleri boşaltan ter kokusu
yankımız soyunup sevap rahatlığı alınan yataklarda
yürek elbet acıyor esvap değiştirirken
bizden artık akması beklenilen kan da aktı
kovulduk ölümün geniş resimlerinden.

Efsanelerden kovulduk
kan ve demir kelimeleri söyleyince
elbiseler içindeyiz, şehrin içinde
önümüz iliklenmiş, ayakkaplarımız bağlı
kimsenin uykusunun fesleğen koktuğu yok
altıkırkbeşte vapur ve sancı geç saatlerde
eski savaşçılar vesair geçmiyor bulutlardan
çiçek alıp eve götürüyoruz
bunun bir delilik olduğunu bile bile

en ıssız duyguların ucunda karakollar
asmaların altı tuzak ve tuzak caddelerde
külçeler yüklüyüz, çıkmak istiyoruz yokuşu
gözler kısılıp bakılıyor bize.

Biliniyor
bizim mahsustan yaşadığımız
biliniyor
şarkıların sırası bizde
biliniyor
hayat bizden razıdır
biliniyor
otların sarardığı yerlerde güneş
kurşunun değdiği tende heves kalmıştır.

1973

ÇÖZÜLMÜŞ BİR SIRRIN ÜZÜNTÜSÜ

Yaşamaktan öte özür bulamayınca aşka
sonuçları bir bir gözden geçiriyorum
pulluklarla devrilen toprağın ıslaklığındaki can
madenlerin buharından elde edilen büyü
bazı yasak kitapların verdiği dinç duygular
nelerse ki yaşamak sözünü asi kılan
nelerse ki lekesiz, umutlu ve budala.

Denedim. Soğuk sular dökünüp fırladım sokaklara
sorular sordum nice kara sıfatları üstüme alaraktan
ipte boynum, ağzım şehvet yalaklarında
çapraştım, and içip ayna kırdım
doğadan bir vahiy bekledimse boşuna
baktım akşam herkesin kabul ettiği kadar akşamdı
hiç bir meşru yanı kalmamıştı hayatımın.

Sözlerimin anlamı beni ürkütüyor
böylesine hazırlıklı değilim daha.
Bilmek. Bu da ürkütüyor. Gene de biliyorum:
Kapanmaz yağmurun açtığı yaralar
çocuklarda.

ESENLİK BİLDİRİSİ

Bir şehrin urgan satılan çarşıları kenevir
kandil geceleri bir şehrin buhur kokmuyorsa
yağmurdan sonra sokaklar ortadan kalkmıyorsa
o şehirden öcalmanın vakti gelmiş demektir

Duygular paketlenmiş, tecime elverişli
gövdede gökyüzünü kışkırtan şiir sahtedir
gazeteler tutuklamış dünya kelimesini
o dünyadan, o şiirden öcalmalı demektir

Ölüm gelir, ölüm duygusuna karşı saygısız
ve zekâ babacan tavrıyla tiksinti verir
söz yavan, kardeşlik şarkıları gayetle tıkız
öcalınmazsa çocuklar bile birden büyüyebilir

Yargı kesin: Acı duymak ruhun fiyakasıdır
kin, susturur insanı; adına çıdam denir
susulunca tutulan çetele simsiyahtır
o siyah öcalmakcasına gür ve bereketlidir

Vandal yürek! Görün ki alkışlanasın
ez bütün çiçekleri kendine canavar dedir
haksızlık et, haksız olduğun anlaşılsın
yaşamak bir sanrı değilse öcalınmak gerektir.

1974

AMENTÜ

İnsan
eşref-i mahlûkattır derdi babam
bu sözün sözler içinde bir yeri vardı
ama bir eylül günü bilek damarlarımı kestiğim zaman
bu söz asıl anlamını kavradı
geçti çıvgınların, çıbanların, reklamların arasından
geçti tarih denilen tamahkâr tüccarı
kararmış rakamların yarıklarından sızarak
bu söz yüreğime kadar alçaldı
damar kesildi, kandır akacak
ama kan kesilince damardan sıcak
sımsıcak kelimeler boşandı
aşk için karnıma ve göğsüme
ölüm için yüreğime sürdüğüm eczâ uçtu birden
aşk ve ölüm bana yeniden
su ve ateş ve toprak
yeniden yorumlandı.

Dilce susup
bedence konuşulan bir çağda
biliyorum kolay anlaşılmayacak
kanatları kara fücur çiçekleri açmış olan dünyanın
yanık yağda boğulan yapıların arasında
delirmek hakkını elde bulundurmak
rahma çağdaş terimlerle yanaşmak için
bana deha değil
belgeler gerekli
kanıtlar, ifadeler, resmi mühür ve imza
gençken
peşpeşe kaç gece yıllarca
acıyan, yumuşak yerlerime yaslanıp uçardım
bilmezdim neden bazı saatler
alaturka vakitlere ayarlı
neden karpuz sergilerinde lüküs yanar
yazgı desem
kötü bir şey dokunmuş olurdu sanki dudaklarıma
Tokat
aklıma bile gelmezdi
babam onbeşli olmasa.

Meyan kökü kazarmış babam kırlarda
ben o yaşta koltuğumda kitaplar
işaret parmağımda zincir, cebimde sedef çakı
cebimde kırlangıçlar çılgınlık sayfaları
kafamda yasak düşünceler, Gide mesela.

Kar yağarken kirlenen bir şeydi benim yüzüm
her sevinç nöbetinde kusmak sunuldu bana
gecenin anlamı tıkansın diye ıslık çalar
resimli bir kitaptan çalardım hayatımı
oysa hergün
merkep kiralayıp da kazılan kökleri
Forbes firmasına satan babamdı.

Budur
işte bir daha korkmamak için korkmaz görünen korku
işte şehirleri bayındır gösteren yalan
işte mevsimlerin değiştiği yerde buharlaşan
kelepçeler, sürgünler, gençlik acılarıyla
güç bela kurduğum cümle işte bu;
ten kaygusu yüklü ağır bir haç taşımaktan
tenimin olanca ağırlığı yok oldu.
Solgun evler, ölü bir dağ, iyice solmuş dudak
bile bir bir çınlayan
ihtilal haberidir
ve gecenin gümüş ipliklerden işlenmiş oluşu
nisan ayları gelince vücudu hafifletir
şahlanan grevler içinde kahkahalarım küstah
bakışlarım beyaz bulutlara karşı obur
marşlara ayarlanmak hevesindeki sesim
gider şehre ve şaraba yaltaklanarak
biraz ağlayabilmek için
fotoğraflar çektirir
babam
seferberlikte mekkâredir.

İnsanın
gölgesiyle tanımlandığı bir çağda
marşlara düşer belki birkaç şey açıklamak
belki ruhların gölgesi
düşer de marşlara
mümkün olur babamı
varlık sancısıyla çağırmak:

Ezan sesi duyulmuyor
Haç dikilmiş minbere
Kâfir Yunan bayrak asmış
Camilere, her yere

Öyle ise gel kardeşim
Hep verelim elele
Patlatalım bombaları
Çanlar sussun her yerde

Çanlar sustu ve fakat
binlerce yılın yabancısı bir ses
değdi minarelere:Tanrı uludur Tanrı uludur
polistir babam
Cumhuriyetin bir kuludur

bense
anlamış değilim böyle maceralardan
ne Godiva geçer yoldan, ne bir kimse kör olur
yalnız
coşkunluğu karşısında içlendiğim şadırvan
nüfus cüzdanımda tuhaf
ekmek damgası durur
benim işim bulutlar arşınlamak gün boyu
etin ıslak tadına doğru
yavaş yavaş uyanmak
çocuk kemiklerinden yelkenler yapıp
hırsız cenazelerine bine bine
temiz döşeklerin ürpertisinden çeşme
korkak dualarından cibinlikler kurarak
dokunduğum banknotlardan tiksinmeyi itiraz
nakışsız yaşamakları
silâhlanmak sanarak
çıkardım
boğaza tıkanan lokmanın hartasını

çıkınımda güneşler halka dağıtmak için
halkı suvarmak bin saçlarımda bin ırmak
ıhtırdım caddeleri meğer ki mezarlarmış
hazırmış zaten duvar sıkılmış bir yumruğa
fly Pan-Am
drink Coca-Cola

Tutun ve yüzleştirin hayatları
biri kör batakların çırpınışında kutsal
biri serkeş ama oldukça da haklı.
Ölümler
ölümlere ulanmakta ustadır
hayatsa bir başka hayata karşı.
Orada
aşk ve çocuk
birbirine katışmaz
nasıl katışmıyorsa başaklara ağustos sıcağı
kendi tehlikesi peşinden gider insan
putların dahi damarından
aktığı güne kadar
sürdürür yorucu kovalamacayı.

Hanidir görklü dünya dünyalar içre doğan?
Nerde, hangi yöremizde zihnin
tunç surlardan berkitilmiş ülkesi
ağzı bayat suyla çalkanmış çocuğa rahim olan
parti broşürleri yoksa kafiyeler mi?

Hangi cisimdir açıkça bilmek isterim
takvim yapraklarının arasını dolduran
nedir o katı şey
ki gücü
gönlün dağdağasını durultacak?
Hayat
dört şeyle kaimdir, derdi babam
su ve ateş ve toprak.
Ve rüzgâr.
ona kendimi sonradan ben ekledim
pişirilmiş çamurun zifiri korkusunu
ham yüreğin pütürlerini geçtim
gövdemi âlemlere zerkederek
varoldum kayrasıyla Varedenin
eşref-i mahlûkat
nedir bildim.

AKLA KARŞI TEZLER

1.

Gecenin üçüdür en uygun zaman, bahse girerim
düşünün: sabah çok yakın
oysa ışıltı yok ortalıkta
nerdeyse gece bitmiş ama sürmekte karanlık
henüz uyanmış bazıları
henüz uyumamış bazıları
bazıları uyanmış uykusuna doymadan
bazıları uykusuna varmadan doymuş
görüyorsunuz ilm-i hilaf ü cedel düzeniyle hayat
nasıl da sürüklüyor kendini
ve ben bunu kanıtlayabiliyorum
şu şair halimle
böylece size ey saygıdeğer erbab-i cumhuriyet
akıllı ve yetenekli olduğumu
kanıtlamış oluyorum
sizler de
bu derin bilgeliği kavrayarak
kendi değerinizi ortaya koymuş oluyorsunuz.

2.

Ütüsüz bir pantolon kadar tedbirliyim
tarihi bir gerçek kadar sıkılgan
bilmem ki Tesalya'daki Termofil
bir yiğitlik anısı
bir hayınlık anıtı mı olsa
yine bilmem quantum kuramını
öğrenen insan haklı mıdır
kendini ardıçkuşu sanmakta-
ben
yirminci yüzyılın sonlarında
en uzak uyanışlar ikliminde yaşadım
bir imparatorluk genişliğindeki gençliğim sırasında
kadınlardan daha çok birinci şubeye vardım.

3.

En mutlu insanlar belki de
baca temizleyicileridir
öyle dar, öyle kara karanlık bir yerdedirler ki
yüreklerini geniş, dayanıklı
aydınlık tutmak zorundadırlar
buna yükümlü sayarlar kendilerini.
Baca temizleyicileri başkalarını sevmekle kalmaz
başkalarınca sevilirler aynı zamanda
çünkü herkesi düşünmeyecek kadar mutlu
herkes tarafından düşünülmeyecek kadar mutludurlar.

4.

Köylüleri niçin öldürmeliyiz?
Bu sorunun karşılığını bulamıyorum
içinden çıkılmaz bi olay, ama önemsiz
köylüleri öldürmesek de olur
hatta onların kalın suratlarını
görmezlikten gelebiliriz
yapılacak çok şey var daha
sözgelimi ben, kendim
hiç hayıt ağacı görmemişim
görmeden ölürüm diye korkum da yok
değil mi ki albatrosu Baudelaire'den
Yves Bonnefoy'dan semenderi öğrendim
bir gün bakarsınız
şu güzelim bilgiç beynimi kırıp
teneşir tahtası olarak kullanabilirim.

AKDENİZ'İN UFKA DOĞRU MORA ÇALAN MAVİSİ

"Kim yeni terleyen bıyığına, sakalına sevdalanmışsa
Ölünceye kadar bu daireden dışarıya ayak atamaz"
- Hafız -

Yaz günleri beni hatırlamıyor.
Salgılı bir hayvanla bitişiyorum yaz yaklaşınca
yayılıyorum ortasına sevgili tüylerimin
geniş uykulardayım, muazzam uykularda
yılların zulmünden haberim yok
ne de sürgün taşralı kızlar korosundan
geçiyor hazza yatkın dudaklarıyla gece
canımın ilmekleri arasından.

Beni artık kimseler arayıp da bulmasın
beyaz harmanilerin göklere açık sofrasında
yıktığım saltanatın dizinde inlediğim
aşkın en tabanında yattığım anlaşılmasın
çünkü ben çok gizli bir yanlışın
dehşetengiz yeteneğini ölçmek için
yepyeni bir hata için iniyorum Akdeniz'e
Meryemoğlu sanıp ben zavallı ademi
çarmıha çaktılar orda çok zaman önce.

Çok zaman önceydi ki otobüsler
mermer sütunlu şehirlerden sahil çardaklarına
nice yılgın havarilerle gidip geldi.

Hepimiz, yani taflan çiğnemekle güzelleşen çocuklar
havariler karşısında harami
gövdesinde hayvan kabarınca mecalsiz
kutlu bir tan çıkarmayı denedik
kayser makinasından
anneler
sevecen gözyaşlarıyla korurdular bizi.

Bizi sen ey beyhude ve baygın duyguların yırtıcısı
sen ey loş çalgıları uykulardan çıkarıp
Bahçelerin hayatına yerleştiren esrar
bizi bırakmıştın
acı güller salınırdı kanımın raddelerinde
ve ben güneş altında kendini bize öptüren neyse
gece onun kimlerle buluştuğunu araştırdım
o zaman yalın yürek kaldım şiddetin çölünde
aldanışların çölünde korkudan
denize dilimi soktum ayaklarımdan önce.
Bu kadar, bu kadardı Akdeniz
aslı yokmuş dinlediklerimin
eski moda güneş sanrılarından
bir şair cesedinden hiç farkı yok denizin.

Yok ve yaz günleri beni hatırlamıyor
boğulmuş hüznü gösteriyor bana memelerinden
geçiyorum bir yakıcı maviden derinleştirilmiş mora
geçiyorum ayaklarım altında kumları hıçkırtarak
Kara yaz! Karanlık yaz! Kararan vücutlardan
rıhtıma varmayan ceset elbette hatırlanmaz.

1975

"İÇİMDEN ŞU ZALİM ŞÜPHEYİ KALDIR YA SEN GEL YA BENİ ORAYA ALDIR"

Ağzının bir kıvrımından cesaret bularak
ter yürekte susayışlar yaratan yağmurlara açıldım
kalmışsa tomurcuklar önünde sendeleyen çocuklar
kalmışsa bir kaç ısrar ölümle yarışacak
onların yardımıyla dünyamıza acıdım.

Dünya. Çıplak omuzlar üzerinde duran.
Herkes alışkın dölyatağı bersalarla ağulanmış bir dünyaya
Benimse dar
çünkü dargın havsalamın
gücü yok bazı şeyleri taşımaya.
Önce kalbim lanete çarpa çarpa gümrah
sonra kalbim gümrah ırmakları tanımaktan kaygulu
sakın Styks sularının heyulası sanmayın
er gövdesinde dolaşan bulutun simyası bu,
biraz üzgün ve Ömer öfkesinde biraz
öyle hisab katındayım ki katlim savcılardan sorulmaz
ne kireç badanalı evlerde doğmuş olmak
ne ellerin hırsla yaban tutuşu
ne fabrikalarda biteviye üretilmekte olan kahır
dev iştihasıyla bende kabaran aşkı
yetmez karşılamaya.

İnsanlar
hangi dünyaya kulak kesilmişse öbürüne sağır
o ferah ve delişmen birçok alınlarda
betondan tanrılara kulluğun zırhı vardır
çelik teller ve baruttan çatılınca iskeletim
şakaklarıma dayanınca güneş
can çekişen bir sansar edasıyla
uğultudan farkedilmez olunca konuştuğum
kadınların sahiden doğurduğuna
toprağın da sürüldüğüne inanmıyorum
nicedir kavrayamam haller içinde halim
demiri bir hecenin sıcağında eriyor iken gördüm
bir somunu bölünce silkinen gökyüzünü
su içtiğim tas bana merhaba dedi, duydum
duydum yağmurların gövdemden ağdığını.

Sen ol küçük bir kıvrımdan, bir heceden
aşk için bir vaha değil aşka otağ yaratan
sen ol zihnimde yüzen dağınık şarkıları
bir harfin başlattığı yangın ile söndür
beni bir ses sahibi kıl, kefarete hazırım
öyle mahzun
ki hüzün ciltlerinde adına rastlanmasın.

1980

ÜÇ FİRENK HAVASI

1. Capriccio Alum

Gülünç bir ölümle öldü deniyor Max Stirner için
çünkü mahvına sebep nihayet bir sinektir
ama Fanya Kaplan
nasıl öldü diye sorarsak sanırım
işimiz fazlasıyla ciddileşir.

Bize ne başkasının ölümünden demeyiz
çünkü başka insanların ölümü
en gizli mesleğidir hepimizin
başka ölümler çeker bizi
ve bazen başkaları
ölümü çeker bizim için.

Ölümle şaka olmaz diyenler
kıyasıya yanıldılar bu çağda
Taksitle Alum diye bir roman yazıldı artık
Önce Öl/Sonra Öde denilmek suretiyle
aşılıp geçildi bu roman da.

Doların dalgalanmasına bırakıldı bu çağda alum
geceleri şehrin varoşlarında ikamete mecbur edildi
gündüzün kimlik soruldu ona
sağcı mı solcu mu olduğu sorusuna cevap verdi
seken bir kurşun kadar
kurşunî bir kış denizi kadar bile
taraf tutmayan ölüm

2. Ölüm Cantabile

Ben ne büyük bir dalgınlıkla bakmış olmalıyım ki hayata
görmedim orda çinko damlar ve plastik sürahilerin tanrısını
yerime yadırgadım
yerim olmadı zaten kendi mezarımdan başka
çılgının biri sanılmaktan sakınmaya vaktim olmadı
durmadan beyaz bir aygırla taşardım derin göllerden
bir gebe kısrakla kaçardım derin ormanlara
güneşin zekasıyla doymak isterdim
kaba solgun kağıtlar sunardı
şehrin insanı bana

> şehrin insanı, şehrin insanı, şehrin
> kaypak ilgilerin insanı, zarif ihanetlerin

Ogünbugün, şehri dünyanın üstüne kapatıp bıraktım
kapattım gümüş maşrapayla yaralanmış ağzımı
ham elmalar yemekten göveren dudaklarım
mırıldanmasın şehrin mutantan ve kibirli ağrısını.
Azıcık gece alayım yanıma yalnız
serçelerin uykusuna yetecek kadar gece
böcekler için rutubet
örümcekler için kuytu
biraz da sabah sisi
yabani güvercin kanatları renginde
biz artık bunlar olarak gidiyoruz
eylesin neyleyecekse şehrin insanı

> şehrin insanı, şehrin insanı, şehrin
> bozuk paraların insanı, sivilcelerin

İşte öldüm, işte son kadife çiçekleri
son defneler, badıranlarla kefenlediler beni
bütün kaçaklar için inci bir melhem oldu benim ölümüm
bütün hoşnutsuzlar yanlarında saklayacak
benim ölümümden yayınlan kırpıntıları
boğaz tokluğuna çalışanlar
özenle kilitleyecek göğüslerine
benim ölmüş olmamı
hiç bir yaprak damarından
hiçbir su özünden atamayacak beni
ortaya benim ölümüm sürülecek
pey akçesi olarak
tanrıların ölümünü bir üstlenen çıkınca
ama neler olup bittiğini hiç bir âyetten
hiçbir vakit anlamayacak şehrin insanı

şehrin insanı, şehrin insanı, şehrin
pahalı zevklerin insanı, ucuz cesaretlerin

3. Requiem

Bozkırda yaz akşamları seni seyrederdi
seni seyrederdi ormanda gürbüz sabah
ağırkanlı bir güneşle yaşanan kış
ağır, kanlı bir güneşle yaşanan hasat zamanı
bekarların kaburgalarına gümleyen karanlık
isterik kokusu beyaz dantelaların
seni seyrederdi
sen diriyken sana bakmak
başlı ve sonlu bir uğraştı sanki.

Gövdene imrenirdi ok atmayı bilenler
gövden aklın gibi engebeli ve dakikti
sokaklarda kavga çıkardı senin yüzünden
sen topuğunu gösterirdin ve dövüş başlardı
ejderlerle çarpışırdı bey çocukları
müminler müşriklerle savaşırdı.
Toprak ve yağmur savaşırlardı
anahtar ve kilit
birbirlerine girerdi ekmekle bulutlar
kan ve su
nadirle zenit.

Isıtırdın salkımları bağlar bozulunca
tohumların bilgisine hısımdın
beyninde yelkenlerini açarak
serinlerdi kısır kadınlar
sen diriyken
sepetlerine çiçek doldurup insanlar
peşinden gelirlerdi
serüvenler peşinden yürürdü endazelerin
mekikler otlakların yörüngesindeydi
ayıklardı insanların rüyalarını
yaktıkları tütsü, okudukları yasin.

Sonra öldün, sonra ıslıkladılar seni
gösterişsiz tabutunu yuhaladılar
lahana yaprakları attılar sana
sonradan görme tombul ortayaşlılar
semiz, genç burjuvalar seni
tepeden tırnağa fermuarladı.
akşam gezmesine çıkan emekliler bile
duygusuzca silkeledi üzerlerinden
senin gözlerini.

Bir soğuk uzay
parıltısıyla anılıyorsun artık
kuru bir bilgisayar tıkırtısıyla
açıyorlar taçyapraklarını ancak
bir alkol koması sırasında
senin yorgunluklarını
hastanelere makbuz yaptılar
çekingen duruşunu intihara karşı
kullanıyorlar koğuşlarda
çünkü çoktan alum götürdü seni
ölüm ölüm
gündelik sözlerimiz arasında
geçecek kadar kaba.

1981

ILS SONT EUX

Ağır ceza reisi duruşmaya girerken
safir bir göz yapışıyor kırmızı yakasına
kırmızı yakaları var yargıç cübbelerinin
Fransız ihtilalelinden kalma.
Burslu okuduğu yıllardan kalma ceza reisinin
garip bir tarafı var
kaşlarını çatınca bir çocukluk
dolduruyor yüzünü
ürkünç bir uğursuzluk
gülümsediği sıra.
Garip bir tarafı var valinin
makam arabasına binerken her seferinde
bakır bir dudak karışıyor kırmızı saçlarına
saçlarını parmaklarıyla taradığı zamanlar
bu dudak
öpüyor onu hain bir yumuşaklıkla.
Safir göz görünmüyor yargıca
kendini valiye vermiyor bakır dudak
görmüyor alay komutanı tekmil alırken
gömleğine bir damla civanın sızdığını
bir gözyaşı, bir ukde anlamı kazanarak.

Kimse görmüyor buruşuk pardesüsüyle bir babanın
kırılgan bir yelpaze olduğunu akşam eve girince
karısı
katlanmış kilimlerle uyum içinde
kolunu büküyor, dayıyor elini yanağına
büyük kız kanepede bu ara
bir göl gezintisine çıkmıştır
kelebek ölülerinden bir ırmakta
sürüklenmektedir lisebirdeki oğlan.
Kız için
sırlara karışmaktır
bir gölün ortasında olmak
erkek kardeşi bir türlü
varamaz herhangi bir sırra...
İki yanında neden akar binlerce bu kelebek?
Binlerce kanatlı çekirge neden uçar
beyninin yukarsında?
Evde soba yanıyor
önce çalılar geçiyor çocukların boğazından
sonra ağaç kökleri yırtıyor damarlarını
bütün ailenin.

Dışarda soğuk
safirden, bakırdan, cıvadan bir gece uçuyor
gece uçarken kulaklarına dokunuyor bekçinin
bekçi
mavi zehir şiddetinde düdük çalarak
bir soru soruyor karanlığa
bütün cevaplar sendedir, saklama
diyor karanlık ona
bekçi en saklı yerinden bir banka broşürü
bir piyango bileti çıkarıp gösteriyor
copunu gösteriyor lisebirdeki oğlana
sonra acılı olduğu açıkça anlaşılan
bir kadına bıyık buruyor
buruk bir sabah
başlıyor acılı olduğu
açıkça anlaşılmayan
dünyada.

Ağır ceza reisi
santa luçia söylüyor traş olurken
maiyet memurluğundan beri aksatmadan
yaptığı gibi vali sabah sabah
parlatıyor
zaten pırıl pırıl olan siyah
kunduralarını.
Kışlada alay komutanı
barakaların kar altında öksüz
duruşlarına bakarak
susuyor, söylemiyor bildiği tek şiiri
"güzel olan hiçbir şey hülasa edilemez"
demiş çünkü Valéry.

Çünkü serbest düşünme zamanı geçti artık
şimdi mesai saati
disiplin kurulunun toplantısı var
arşivde sicil belgeleri damgalanacak
tayinler imzaya girecek
teftişe gidecek generaller
rüya, okşayış, Tevrat
gibi kelimeler
gündemin dışında.

Yurttaşlar uygunadım çalışmalarıyla
söktüler kariha yarımküresini yerinden
bir pusula koydular açtıkları boşluğa
titreyen, korkak ibresiyle bu pusula
kuzeyi gösteriyor serbest
düşünme zamanlarında;
safir bir göz görünce karıştırıyor yönü
tırnaklarını yiyor bakır bir
dudak ona yaklaşınca;
cıvadan bir gözyaşı
bari olsun istiyor
bütün mesai boyunca.

Buruşuk pardesülü adam dalgın
gittikçe daha dalgın, elinde cetvel
masada hesap makinesi, pusula
yetmiyor dibe dalmasına
bağlıyor kalın bir urganla beline
ağır bir sandık
salıyor kendini
yeşil yosunların
kırmızı balıkların
uçan kabarcıkların
derinliklerine
orada
bir sandık buluyor
yakutlar, altınlar, pırlantalar
adam dibe inmek için beline bağladığı
sandığını keşfediyor dibe ulaştığında.

Öyleyse adamın eyvah ışıdı yüreği
eve dönmesine gerekçe
bulamıyacak bir daha.
Eyvah çattı kaşlarını, ayağa kalktı yargıç
elindeki kalemi
gülümsüyor, kıracak!
Atıldı öne, denize doğru lisebirdeki oğlan
denize, yakuta, entegral hesaplarına.
Kardeşim!
diye haykırdı ablası arkasından
fırladı kanepeden
kopardı kafasını bekçinin
safirden bir baltayla.

Anneleri
mutfakta kalan son bakır sahanı
alüminyum olanıyla değiştirdi.
Mesainin bitimine on kala
istifa etti vali
çamurlu bir yoldan
yayan yürüdü sınıf arkadaşı
olan nalbantın dükkanına.
Alay komutanı oğlu için
otomobil satın aldı
Mercury marka.
Kış geçti, öksürük haplarıyla
geçti cumartesi
hiçbirşey söylemeyen sözlere varmak için
herşeyin sonuna kadar söylenmesi gerekti
incir... yarpuz... karamela...
lâ havle ve lâ kuvvete illâ billâh.

JAZZ

Bu vapuru kaçırırsam beni belki de cinnet basar
belki kanser olurum bu yıl sınıfta kalırsam
nöbette uyursam eğer kitaplarımı yakarlar
etimde şirpençe çıkar bu kızı alamazsam
bu işi bitiremezsem şehirden beni kovarlar
izin kağıdım yanar konuşacak olursam
bu senet bankalar kapanmadan
ruhumun rengini kapatmayacak olursa
ölür kuyuya düşen çocuk
çocuğun mercan saati çatlar mutlaka
koşup haber vermeliyim
yetkili memura
bahar geliyor, ilerliyor yeminler
alnımı kapıp getirmeliyim
denizi karşılamaya
kırlangıcın kanadındaki kezzap
leylakta sıkışan buhar için
nabzımı bulmalıyım nerede bulacaksam
nabzımı çünkü ben kasadan fiş alarak
yağmuru, selvileri zor durumda bıraktım

benim yongalarımdan yapıldı bu çelenkler
ben papatyaları şımartmadım diye oldu
Mata Hari'ler casus, Al Capone'lar gangster
inmem gerek gözbebeklerimin altına
beynimin ortasına büzülmeliyim
genşeyip kımıldayabilirim oradan sonra
dum di dum
duridum dubida
kendi kalbimle zamanım arasındaki sarkaç
püskürtüyor beni dünyaya
bırakıyorum zerreciklerime kadar emsin beni
Atlantik ve Pasifik ve beş kıta
koşmam gerek
yetişmem gerek yazgıma
tutmam gerek, sormam gerek, bilmem gerek
esenlemem, kargışlamam, irkitmem gerek niçin
niçin, niçin, niçin
kuyuya düşen çocuk niçin ölmesin

MATARAMDA TUZLU SU

West Indies,Kızıl Elma,İtaki,Maçin!
Uzun yola çıkmaya hüküm giydim.
Beyazların yöresinde nasibim kalmadı
yerlilerin topraklarına karşı şuç işledim
zorbaların arasında tehlikeli bir nifak
uyrukların arasında uygunsuz biriyim
vahşetim
beni baygın meyvaların lezzetinden kopardı
kendime dünyada bir
acı kök tadı seçtim
yakın yerde soluklanacak gölge bana yok
uzun yola çıkmaya hüküm giydim.

Uzak nedir?
Kendinin bile ücrasında yaşayan benim için
gidecek yer ne kadar uzak olabilir?
Başım açık, saçlarımı ikiye
ortadan ayırdım
kimin ülkesinden geçsem
şakaklarımda dövmeler beni ele verecek
cesur ve onurlu diyecekler
halbuki suskun ve kederliyim
korsanlardan kaptığım gürlek nara
işime yaramıyor
rençberlerin o rahat
ve oturmuş lehçesinden tiksinirim
boynumda
bana yargı yükleyenlerin
utançlarından yapılma mücevherler
sırtımda sağır kantarı gizli bilgilerin
mataramdaki suya tuz ekledim, azığım yok
uzun yola çıkmaya hüküm giydim.

Bir hayatı,ısmarlama bir hayatı bırakıyorum
görenler üstünde iyi duruyor derdi her bakışta
askerken kantinden satın aldığım cep aynası
bazı geceler çıkarken
uçarı bir gülümseyişle takındığım muşta
gibi lükslerim de burda kalacak
siparişi yargıcılar tarafından verilmiş
bu hayattan ne koku, ne yankı, ne de boya
taşımamı yasaklayan belgeyi imzaladım
burada bitti artık işim, ocağım yok
uzun yola çıkmaya hüküm giydim.

1982

DİŞLERİMİZ ARASINDAKİ CESET

Biz şehir ahalisi, kara şemsiyeliler!
Kapçıklar! Evraklılar! Örtü severler!
Çığlıklardan çadır yapmak şanı bizdedir
Bizimdir yerlere tükürülmeyen yerler

Nezaketten, haklılardan yanayızdır hepimiz
Sevinmemiz çapkıncadır, ağlatır bizi küpeşteler
Yaşamak deriz - Oh, dear - ne kadar tekdüze
Katliamlar ne kötü be birader

Güneş neredeysek orada bulur bizi
Ya cünûp ve yalancı veya miskin ve ülser
Falımız neyse çıksın diye açarız indeksleri
Sayılar bizi bulur, o ayıp işaretler

Saframızla kesemizi birleştiren anatomi bilgisi
Hadım tarih, kundakçı matematik, geri kafalı gramer
Evet bunlar gizlice örgütlenerek alnımıza
Verem Olmak Üretimi Düşürür ibaresini çizer

Biz şehir ahalisi, üstü çizilmiş kişiler
Kalırız orda senetler, ahizeler ve tren tarifesiyle
Kimbilir kimden umarız emr-i b'il-ma'ruf
Kimbilir kimden umarız neyh-i ani'l-münker
Bize yalnız oğulları asılmış bir kadının
Memeleri ve boynu itimat telkin eder.

1984

CELLÂDIMA GÜLÜMSERKEN ÇEKTİRDİĞİM SON RESMİN ARKASINDAKİ SATIRLAR

Ben İsmet Özel, şair, kırk yaşında.
Her şey ben yaşarken oldu, bunu bilsin insanlar
ben yaşarken koptu tufan
ben yaşarken yeni baştan yaratıldı kainat
her şeyi gördüm içim rahat
gök yarıldı, çamura can verildi
linç edilmem için artık bütün deliller elde
kazandım nefretini fahişelerin
lanet ediyor bana bakireler de.
Sözlerim var köprüleri geçirmez
kimseyi ateşten korumaz kelimelerim
kılıçsızım, saygım kalmadı buğday saplarına
uçtum ama uçuşum
radarlarla izlendi
gayret ettim ve sövdüm
bu da geçti polis kayıtlarına.

Haytanın biriyim ben, bunu bilsin insanlar
ruhumun peşindedir zaptiyeler ve maliye
kara ruhlu der bana görevini aksatmayan kim varsa
laboratuvarda çalışanlara sorarsanız
ruhum sahte
evi Nepal'de kalmış
Slovakyalı salyangozdur ruhum
sınıfları doğrudan geçip
gerçekleri gören gençlerin gözünde.
Acaba kim bilen doğrusunu? Hatta ben
kıyı bucak kaçıran ben ruhumu
sanki ne anlıyorum?

Ola ki
şeytana satacak kadar bile bende ondan yok.
Telaş içinde kendime bir devlet sırrı beğeniyorum
çünkü bu, ruhum olmasa da saklanacak bir şeydir
devlet sırrıyla birlikte insanın
sinematografik bir hayatı olabilir
o kibar çevrelerden gizli batakhanelere
yolculuklar, lokantalar, kır gezmeleri
ve sonunda estetik bir
idam belki!
Evet, evet ruhu olmak
bütün bunları sağlayamaz insana.

Doğruysa bu yargı
bu sonuç
bu çıkarsama
neden peki her şeyi bulandırıyor
ertelenen bir konferans
geç kalkan bir otobüs?
Milli şefin treni niçin beyaz?
Ruslar neden yürüyorlar Berlin'e?
Ne saçma! Ne budalaca!
Dört İncil'den Yuhanna'yı
tercih edişim niye?

Ben oysa
herkes gibi
herkesin ortasında
burada, bu istasyonda, bu siyah
paltolu casusun eşliğinde
en okunaklı çehremle bekliyorum
oyundan çıkmıyorum
korkuyorum sıram geçer
biletim yanar diye
önümde bir yığın açalya
bir sürü çarkıfelek
gergin çenekli cesetleriyle
önümde binlerce çiçek
korkuyorum sıra sende
sen de başla ve bitir diyecek.
Yo, hayır
yapamaz bunu, yapmasın bana dünya
söyleyin
aynada iskeletini
görmeye kadar varan kaç
kaç kişi var şunun şurasında?

Gelin
bir pazarlık yapalım sizinle ey insanlar!
Bana kötü
bana terkettiğiniz düşünceleri verin
o vazgeçtiğiniz günler, eski yanlışlarınız
ah, ne aptalmışım dediğiniz zamanlar
onları verin, yakınmalarınızı
artık gülmeye değer bulmadığınız şakalar
ben aştım onları dediğiniz ne varsa
bunda üzülecek ne var dediğiniz neyse onlar
boşa çıkmış çabalar, bozuk niyetleriniz
içinizde kırık dökük, yoksul, yabansı
verin bana
verin taammüden işlediğiniz suçları da.

Bedelinde biliyorum size çek
yazmam yakışık almaz
bunca kaybolmuş talan
parayla ölçülür mü ya?

Bakın ben, bir çok tuhaf
marifetimin yanısıra
ilginç ödeme yolları bulabilen biriyim
üstüme yoktur ödeme hususunda
sözün gelişi
üyesi olduğunuz dernek toplantısında
bir söyleve ne dersiniz?
Bir söylev: Büyük İnsanlık İdeali hakkında!
Yahut adınıza bir çekiliş düzenleyebilirim
kazanana vertigolar, nostaljiler
karasevdalar çıkar.

Yapılsın adil pazarlık
yapılsın yapılacaksa
işte koydum işlemeyi düşündüğüm suçları
sizin geçmiş hatalarınız karşısına.
Ne yapsam
döl saçan her rüzgarın
vebası bende kalacak
varsın bende biriksin
durgun suyun sayhası
yumuşatmayı bilen ateş
öğüt sahibi toprak
nasıl olsa geri verecek
benim kılıcımı.